สรุปแนวทางและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับองค์การมหาชน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551

วันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2556

โดย

นางสาว สุนทรี สุภาสงวน

ผู้อำนวยการกองติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ

รักษาการผู้อำนวยการกองกิจการองค์การมหาชน

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

หัวข้อการบรรยาย

- หลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร
- การจัดกลุ่มองค์การมหาชน
- กรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์การมหาชน
- การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อศึกษาทบทวนความเหมาะสมของค่าตอบแทนของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมทั้งหมด
- แนวทางการจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง
- การจ่ายเงินรางวัลในหน่วยงานภาครัฐ
- หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็น หุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชี เป็นสูญขององค์การมหาชน
- เครื่องแบบขององค์การมหาชน
- การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การมหาชน
- ร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ...

หลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร

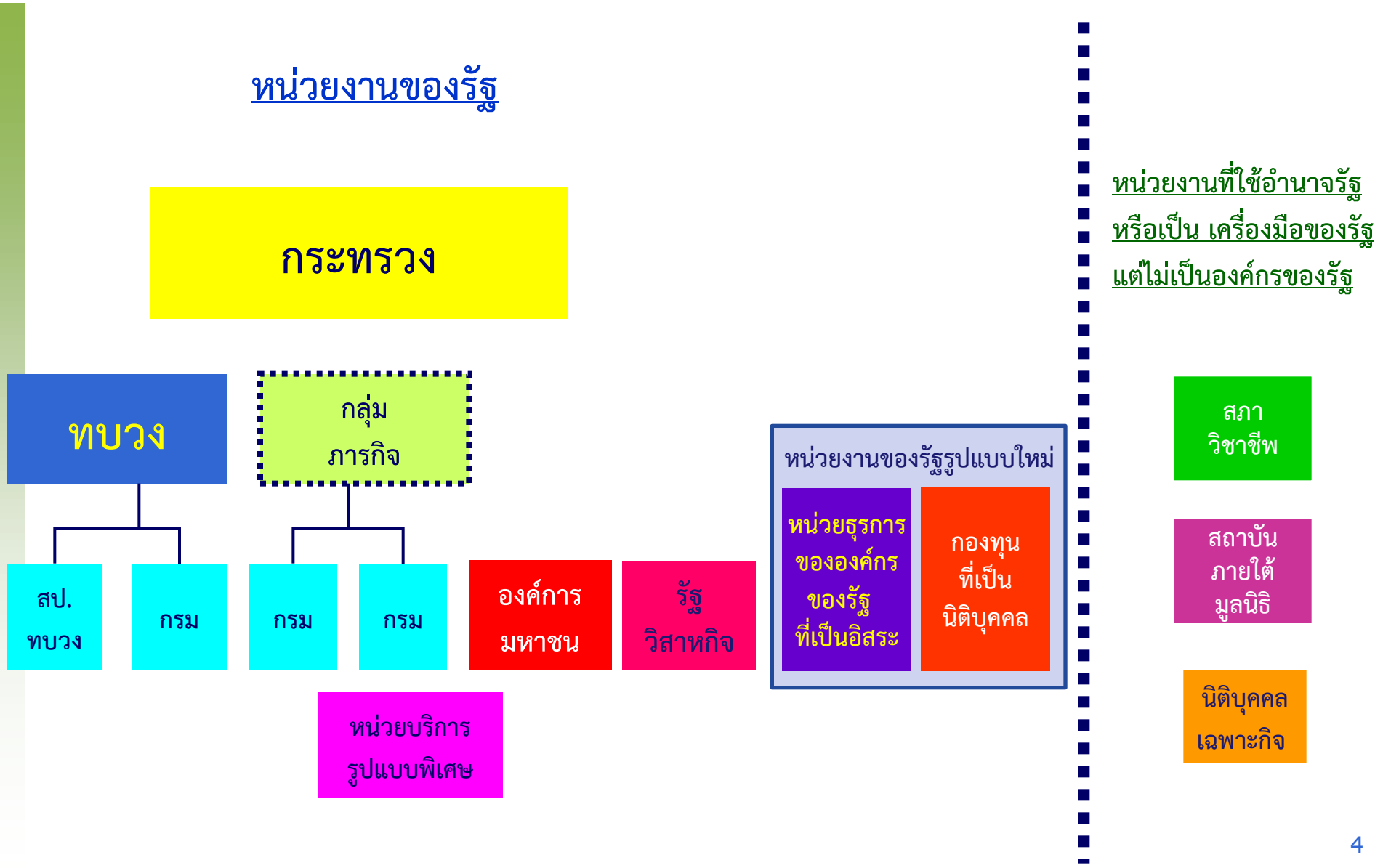
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอเรื่องการปรับปรุงหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร และให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม สำนักงบประมาณ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปพิจารณาด้วย

การจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐ รัฐจะจัดทำโดยใช้องค์กรภายในกำกับของฝ่ายบริหารจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ 4 ประเภทคือ

1. ส่วนราชการ
2. รัฐวิสาหกิจ
3. องค์การมหาชน
4. หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

การจำแนกหน่วยงานภาครัฐในสังกัดฝ่ายบริหารในปัจจุบัน

ความแตกต่างระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

ส่วนราชการ

1. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางปกครอง (administrative public service) ซึ่งเป็นภารกิจหลักของรัฐ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันประเทศ การออกกฎระเบียบ
2. ให้บริการเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งกำไร
3. ความสัมพันธ์กับรัฐ :
   1) รัฐจัดตั้ง
   2) รัฐปกครองบังคับบัญชา
   3) ใช้งบประมาณแผ่นดิน
   4) ใช้อำนาจฝ่ายเดียวของรัฐเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรม
   5) บุคลากรมีสถานะเป็นข้าราชการ
   6) รัฐต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในการกระทำของหน่วยงาน

รัฐวิสาหกิจ

1. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย กรรม (industrial and commercial public services) ซึ่งผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน
2. มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหารายได้ ต้องสามารถเลี้ยงตัวเองจากการดำเนินงาน
3. เป็นนิติบุคคล
4. ความสัมพันธ์กับรัฐ :
   1) รัฐจัดตั้ง
   2) ทุนเกินครึ่งเป็นของรัฐ
   3) รัฐมีอำนาจกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนด
   4) การลงทุนต้องขอความเห็นชอบจากรัฐและรายได้ต้องส่งคืนรัฐ
   5) บุคลากรมีสถานะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ
   6) วิธีดำเนินการไม่ใช้อำนาจฝ่ายเดียวเป็นหลัก แต่ใช้สัญญา ไม่ใช้กฎระเบียบของทางราชการ (ยกเว้นที่ต้องใช้อำนาจพิเศษของรัฐ เช่น เวนคืน ปักเสาพาดสาย ต้องมีพระราชบัญญัติรองรับ)

องค์การมหาชน

1. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural public services) เช่น การศึกษา การวิจัย การฝึกอบรม การพัฒนาและถ่ายทอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือการดำเนินการอันเป็นสาธารณะประโยชน์อื่นใด ซึ่งไม่เหมาะที่จะใช้วิธีการของราชการในการบริหาร
2. ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร
3. เป็นนิติบุคคล
4. ความสัมพันธ์กับรัฐ
   1) รัฐจัดตั้ง
   2) ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ หรือสามารถเลี้ยงตัวเองได้
   3) รัฐมีอำนาจกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนด
   4) การลงทุนต้องขอความเห็นชอบจากรัฐ
   5) บุคลากรมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
   6) วิธีดำเนินการไม่ใช้อำนาจฝ่ายเดียวเป็นหลัก แต่ใช้สัญญา ไม่ใช้กฎระเบียบของทางราชการ (ยกเว้นกิจกรรมที่ต้องใช้อำนาจฝ่ายเดียวต้องออกพระราชบัญญัติ รวมทั้ง กรณีจัดตั้งมหาวิทยาลัย)

การจัดประเภทขององค์การมหาชน ตามกฎหมายจัดตั้ง

1. องค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 38 แห่ง

2. องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ (หน่วยงานในกำกับ) เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นต้น

องค์การมหาชนจำแนกตามรัฐมนตรีผู้รักษาการ

รมว.วิทยาศาสตร์

สทอภ.
สทน.
สซ.
สสนก.
สดร.
สนช.
ศลช.

รมว.เกษตรฯ

สวก.
สวพส.
พฉก.

นายกรัฐมนตรี

สมศ.
สสปน.
อพท.
สบร.
สคช.
บจธ.
สพค.

รมว.วัฒนธรรม

ศมส.
หภ.
ศคธ.

รมว.ศึกษาธิการ

ร.ร.มหิดลฯ
สคพ.
สทศ.

รมว.สาธารณสุข

ร.พ.บ้านแพ้ว
สรพ.
สวช.

รมว. ยุติธรรม

สธท.

รมว.เทคโนโลยีฯ

สอซช.
สรอ.
สพธอ.

รมว.ทรัพยากรธรรมชาติฯ

สพภ.
อบก.

รมว.คลัง

สพพ.

รมว.การพัฒนาสังคมฯ

พอช.

รมว.กลาโหม

สทป.

รมว.พาณิชย์

ศ.ศ.ป.
สวอ.

รมว.พลังงาน

สบพน.

การจำแนกกลุ่มองค์การมหาชน

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547

เห็นชอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา และอนุกรรมการขององค์การมหาชน และการพัฒนาการดำเนินงานและการประเมินผลองค์การมหาชน โดยให้ ก.พ.ร. เป็นผู้มีอำนาจตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายในการประเมินค่างานและพิจารณาจัดกลุ่มองค์การมหาชน

การประเมินค่างาน

พิจารณาจาก

1. มิติความรับผิดชอบในการบริหารงาน : ขนาดและความซับซ้อนขององค์การ ความหลากหลายของผู้รับบริการขอบเขตความครอบคลุมในการให้บริการ ผลกระทบการบริหารเทคโนโลยี
2. มิติคุณสมบัติของผู้อำนวยการ : ความรู้ความสามารถของผู้อำนวยการ โดยพิจารณาจากระดับความรู้วิชาการ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการบริหาร
3. มิติด้านสถานการณ์ : ความสำคัญของภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนที่มีต่อความสำเร็จตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการให้เกิดผลในระยะเวลาอันสั้นหรือจำกัด รวมถึงความจำเป็นในแต่ละช่วงที่อาจจะต้องการผู้อำนวยการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะด้านที่แตกต่างกัน

รายชื่อองค์การมหาชนจำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มที่ 1

พัฒนาและดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐเฉพาะด้าน

องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาและดำเนินการตามนโยบายสำคัญเฉพาะด้านของรัฐให้เกิดผลในทางปฏิบัติภายใต้ระยะเวลาจำกัด ซึ่งต้องการผู้บริหารที่มีความสามารถสูงในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารเครือข่ายหรือการบริหารองค์กรที่มีสาขา ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ องค์การมหาชนที่จะถูกจัดลงในกลุ่มที่ 1 ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
3. สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ
4. ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
5. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
6. สำนักงานพัฒนาพิงคนคร

อัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูง
100,000 – 300,000 บาท

อัตราเบี้ยประชุมของคณะกรรมการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูง
6,000 – 20,000 บาท

รายชื่อองค์การมหาชนจำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มที่ 2
บริการที่ใช้เทคนิควิชาการเฉพาะด้าน
หรือสหวิทยาการ

องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่ใช้วิชาชีพระดับสูง ซับซ้อน หรือเป็นงานศึกษาวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่มีเป้าหมายในการริเริ่มหรือสร้างนวัตกรรมที่จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะ และความสามารถในการบริหารองค์กรที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีขอบเขตการทำงานครอบคลุมในระดับประเทศหรือต้องดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์โดยการร่วมมือกับต่างประเทศ

1. สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
2. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
3. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
4. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร
5. สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ
6. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ
7. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
8. สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ
9. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
10. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
11. สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน
12. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร
13. สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ
14. สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
15. สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล
16. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
17. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
18. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
19. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์

อัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูงของเงินเดือน
100,000 – 250,000 บาท

อัตราเบี้ยประชุมของคณะกรรมการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูง
6,000 – 16,000 บาท

รายชื่อองค์การมหาชนจำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มที่ 3
บริการสาธารณะทั่วไป
องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ดำเนินงานศึกษาวิจัยทั่วไปหรืองานบริการทั่วไป หรืองานปกติประจำ หรืองานให้บริการแก่กลุ่มลูกค้า / ผู้รับบริการเฉพาะ ครอบคลุมในขอบเขตจำกัด ใช้ผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารองค์กรขนาดเล็กที่มีธุรกรรมไม่หลากหลาย

1. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
2. โรงพยาบาลบ้านแพ้ว
3. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
4. สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน
5. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา
6. สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
7. สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
8. หอภาพยนตร์
9. ศูนย์คุณธรรม
10. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
11. สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน
12. สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
13. สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

อัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูง
100,000 – 200,000 บาท

อัตราเบี้ยประชุมของคณะกรรมการองค์การมหาชน

อัตราขั้นต่ำและขั้นสูง
6,000 – 12,000 บาท

กรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์การมหาชน

มติคณะรัฐมนตรี 7 กันยายน 2547

กำหนดกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์การมหาชน เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม เป็นต้น ไว้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินอุดหนุนประจำปี หากองค์การมหาชนใดไม่สามารถดำเนินการให้อยู่ในกรอบวงเงินดังกล่าวได้ ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณายกเว้นเป็นราย ๆ ไป

มติคณะรัฐมนตรี 19 พฤษภาคม 2552

กำหนดกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์การมหาชน เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม เป็นต้น ไว้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินอุดหนุนประจำปี หากองค์การมหาชนใดไม่สามารถดำเนินการให้อยู่ในกรอบวงเงินดังกล่าวได้ ให้นำเสนอต่อ ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี โดยให้ขอความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

แนวทางการกำหนดกรอบวงเงินค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547

$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร}}{\text{เงินอุดหนุน}} \times 100 = 30\%$$

ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร : ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เป็นไปตามสิทธิของบุคคล

1) เงินเดือนและค่าจ้าง
2) ค่าสวัสดิการ เช่น เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว เงินประกันชีวิตและสุขภาพ ค่าตรวจสุขภาพประจำปี เงินสมทบจ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินสงเคราะห์กรณีถึงแก่กรรม ค่าชดเชย เป็นต้น
3) ค่าตอบแทนผันแปรของผู้อำนวยการ
4) เบี้ยประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ

แนวทางการกำหนดกรอบวงเงินค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน ตามหลักเกณฑ์ใหม่ (แนวทางการพิจารณาภายในของ สกพร. ซึ่ง ก.พ.ร. เห็นชอบ)

$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร}}{\text{งบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน (ได้แก่ เงินอุดหนุน + เงินทุน + เงินรายได้)}} \times 100 = 30\%$$

ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร หมายถึง ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เป็นไปตามสิทธิของบุคคล ได้แก่

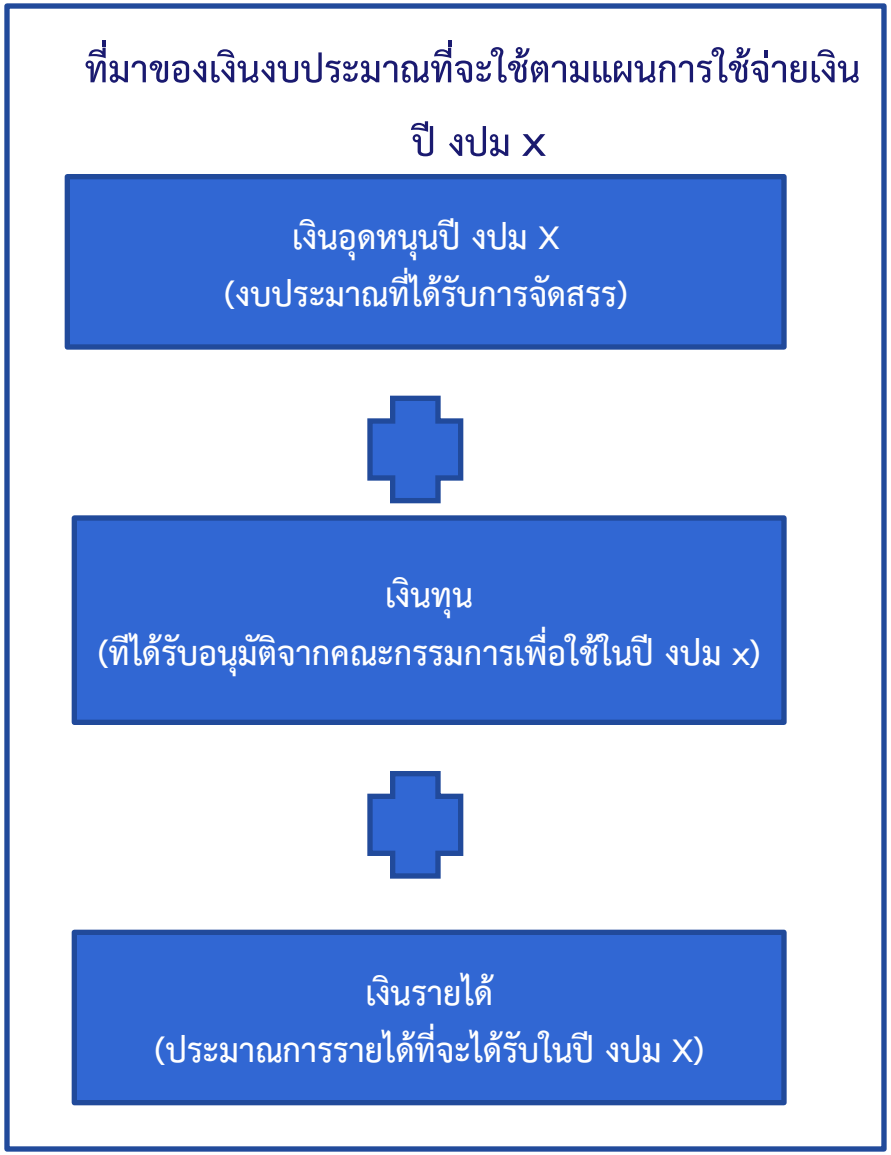
1) เงินเดือนและค่าจ้าง

2) ค่าสวัสดิการ เช่น เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว เงินประกันชีวิตและสุขภาพ ค่าตรวจสุขภาพประจำปี เงินสมทบจ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินสงเคราะห์กรณีถึงแก่กรรม ค่าชดเชย เป็นต้น

3) ค่าตอบแทนผันแปรของผู้อำนวยการ

ทั้งนี้ ต้องแสดงค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่ใช้จ่ายจากเงินทุกประเภท (เงินอุดหนุน เงินทุน เงินรายได้)

หลักการโดยทั่วไปของการคิดแผนการใช้จ่ายเงินขององค์การมหาชน

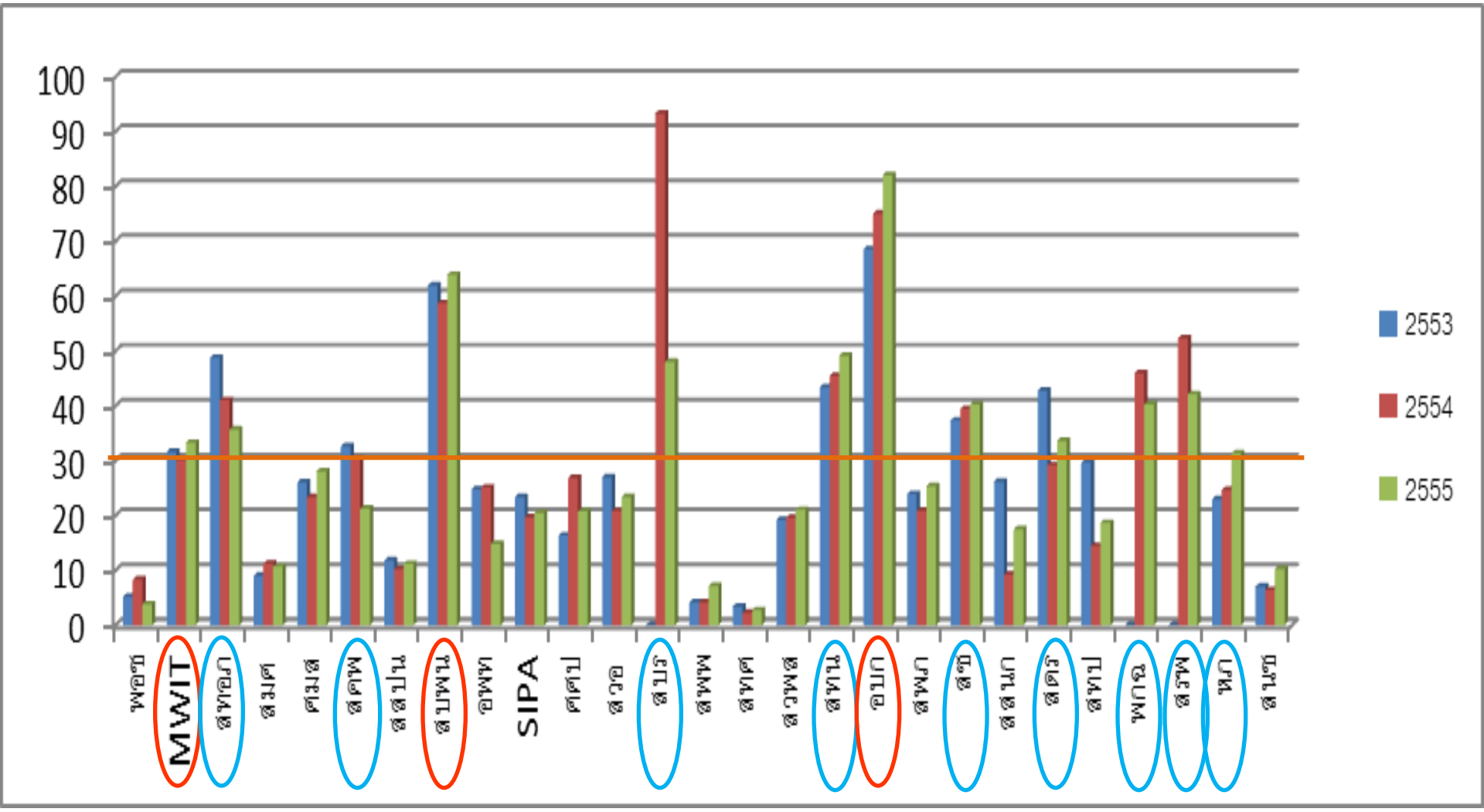
เงินอุดหนุน หมายถึง เงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์การมหาชนได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ โดยไม่รวมค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

เงินทุน หมายถึง กำไรสะสมตามมาตรฐานบัญชี ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ใช้ในปีงบประมาณปัจจุบัน หรือหมายถึง เงินรายได้สุทธิที่เหลือสะสมมาจนถึงปีงบประมาณก่อนหน้า ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ใช้ในปีงบประมาณปัจจุบัน (ปีงบประมาณ X-1) รวมกับ เงินเหลือจ่ายจากปีงบประมาณที่แล้ว (ปีงบประมาณ X-1) ซึ่งขอเปลี่ยนแปลงมาใช้ในปีงบประมาณปัจจุบัน (ปีงบประมาณ X)

เงินทุน = เงินรายได้สุทธิที่เหลือสะสม + เงินเหลือจ่าย

หมายเหตุ จำนวนเงินของ "เงินทุน" จะไม่รวมถึงจำนวนของ "เงินทุน" ที่ขออนุมัติเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

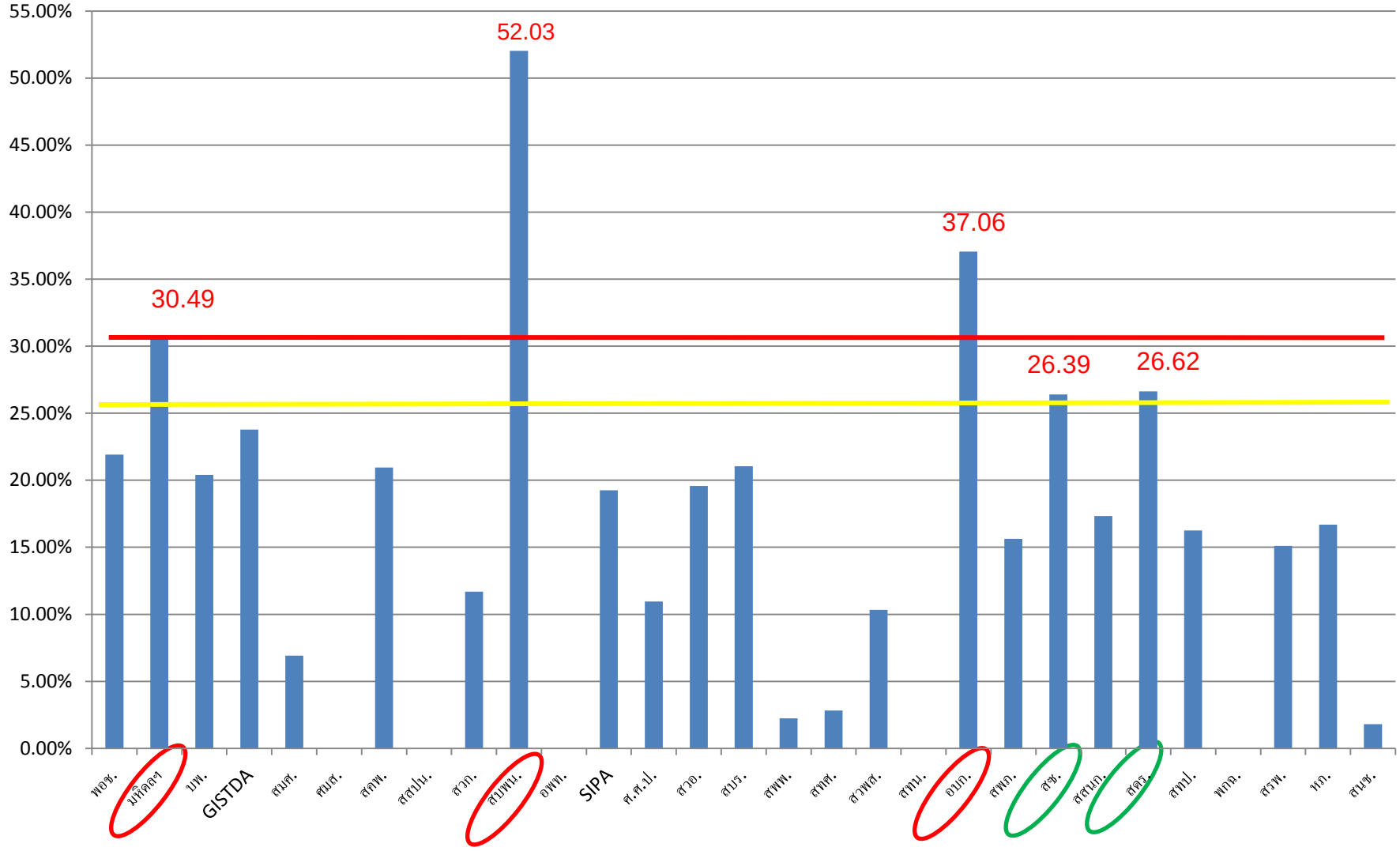
กราฟแสดง สัดส่วนงบบุคลากรต่องบเงินอุดหนุนหักค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างขององค์การมหาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2533-2555

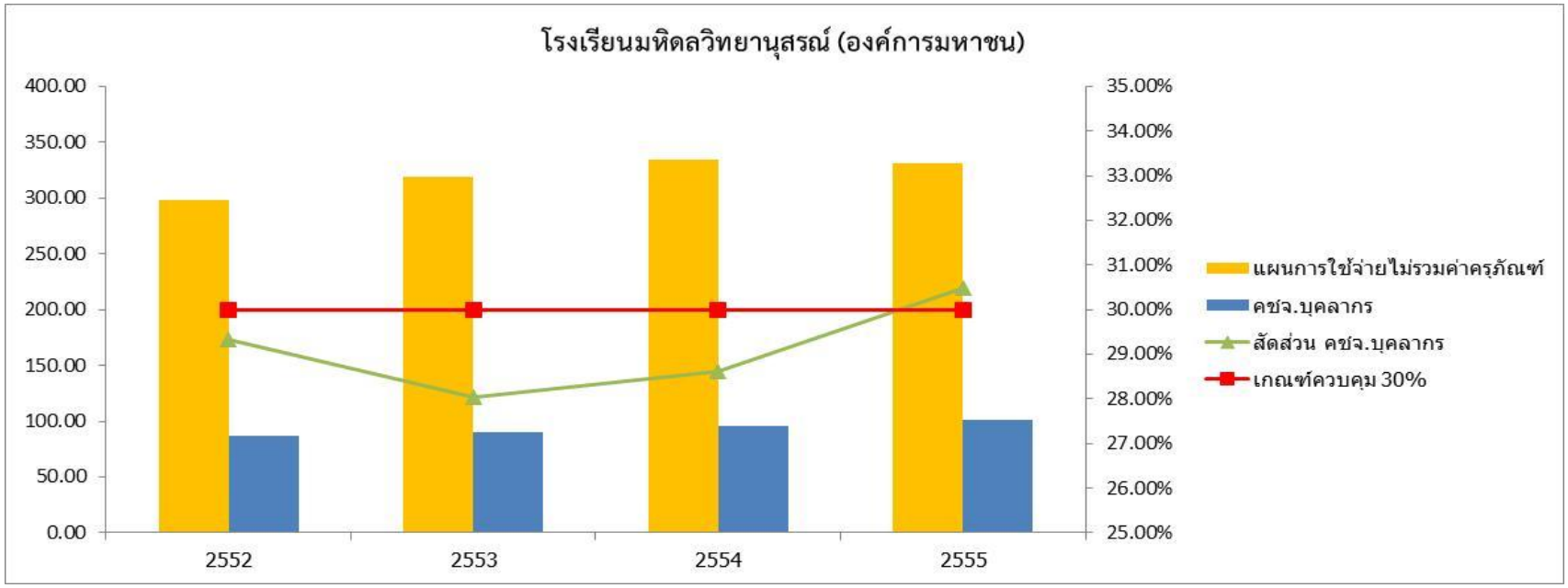
เกณฑ์เดิม

ข้อมูลหน่วยงาน: แผนการใช้จ่ายเงินและค่าใช้จ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

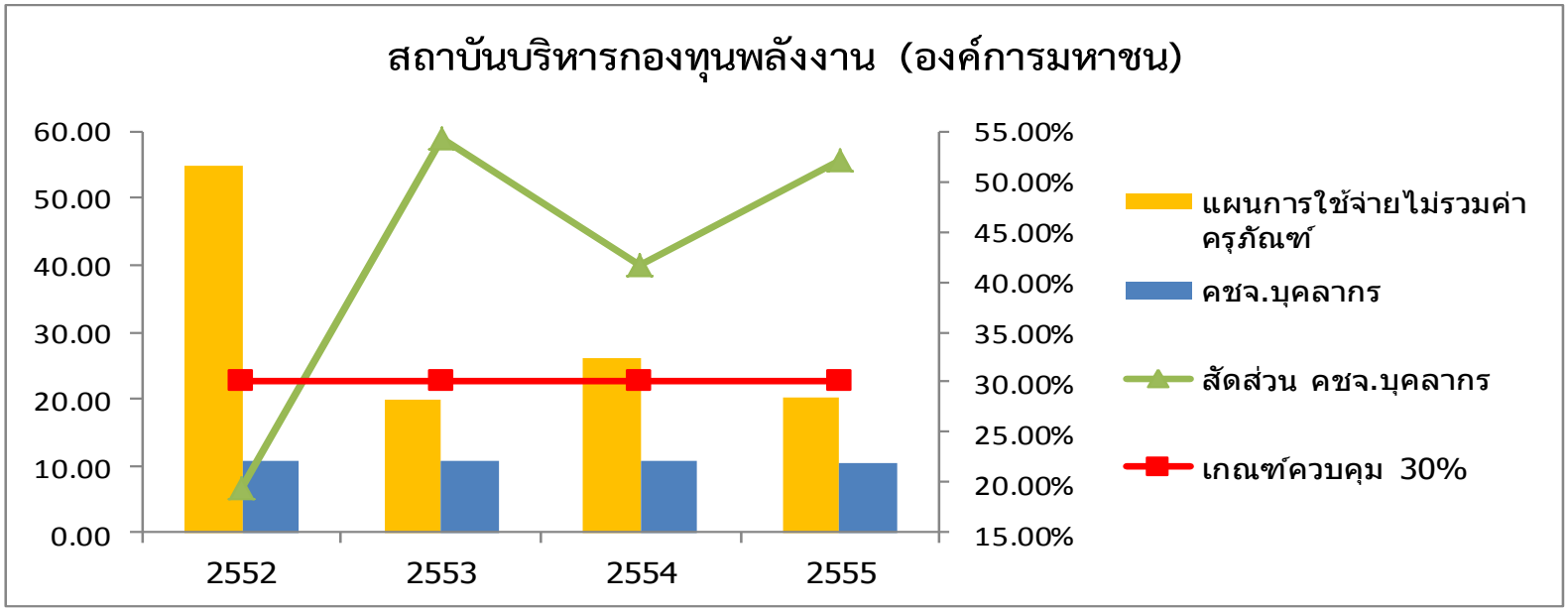
เกณฑ์ใหม่

แนวโน้มสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร

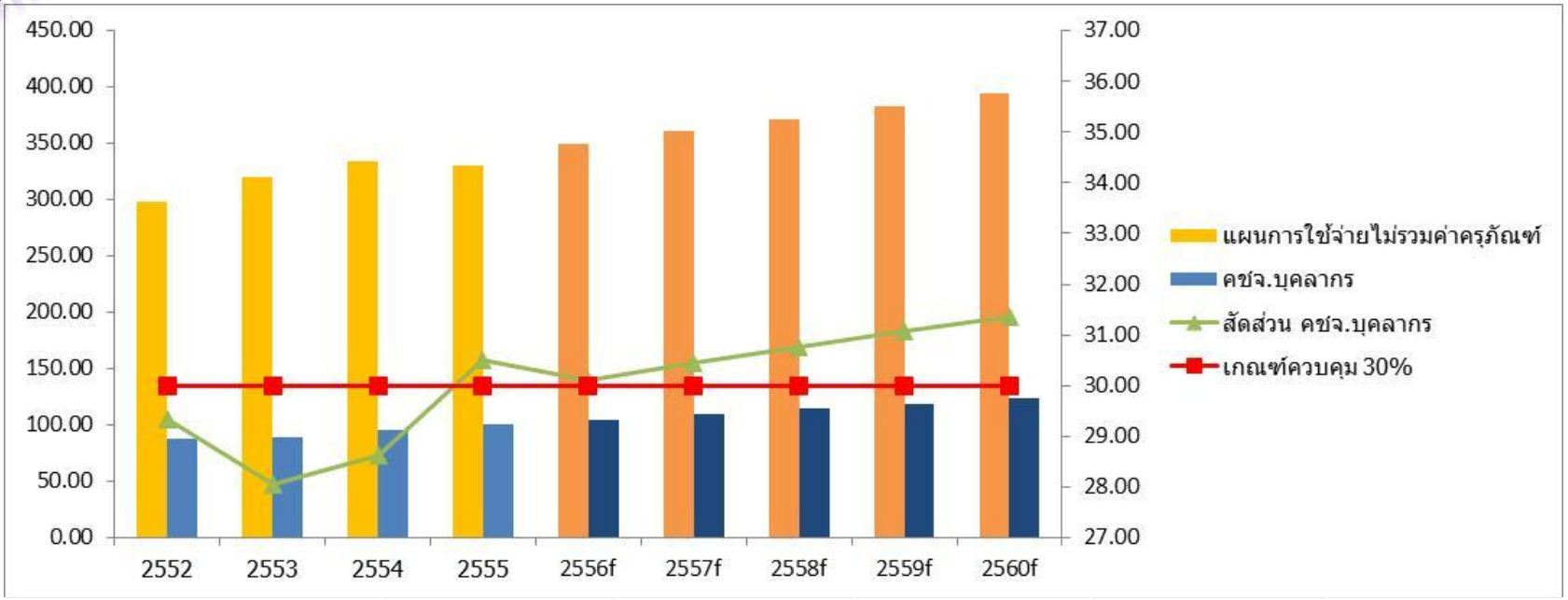
- สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไม่ได้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เพิ่มขึ้น ร้อยละเฉลี่ยของแผนการใช้จ่ายเงิน เพิ่มขึ้น 3.62, ร้อยละเฉลี่ย งบบุคลากร เพิ่มขึ้น 4.93
- โรงเรียนมหิดลฯ ไม่สามารถดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อหารายได้เสริม
- มีความเป็นไปได้ว่าโรงเรียนมหิดลฯ จะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินร้อยละ 30 ในอนาคต

- **สบพน. ได้รับการยกเว้นการกำหนดกรอบวงเงินรวมสำหรับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรมาโดยตลอด (ตั้งแต่ ปี2549) ให้สามารถมีกรอบวงเงินเกินร้อยละ 30 ของเงินอุดหนุนประจำปีงบประมาณ ด้วยเหตุผลว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารการเงิน มิได้มีกิจกรรมที่ต้องการค่าใช้จ่ายในด้านลงทุน ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นการจ้างบุคลากร ประกอบกับลักษณะงานต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านปิโตรเลียมและการบริหารเงิน ซึ่งเป็นสาขาที่เป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน**
- **สบพน. มีหนังสือขอยกเว้นฯ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มายัง สำนักงาน ก.พ.ร.**
- **สัดส่วนค่าใช้จ่ายแกว่งตัวขึ้นลงเป็นอย่างมาก**
- **ไม่มีโครงการที่ขอรับการอุดหนุนจากรัฐบาล**
- **ค่าใช้จ่ายด้านทรัพยากรบุคคลเป็นค่าใช้จ่ายหลักของหน่วยงาน**
- **นอกจากเงินงบประมาณสถาบันบริหารกองทุนพลังงานได้ขอใช้เงินงบบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เฉลี่ยปีงบประมาณละ 1 ล้านบาท มาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันสำหรับค่าใช้จ่ายด้านหมวดค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าพื้นที่เก็บเอกสาร ค่าเบี้ยประกันความรับผิดชอบของกรรมการและเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่าย เป็นต้น โดยมิได้นำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร**

แนวโน้ม 5 ปี

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

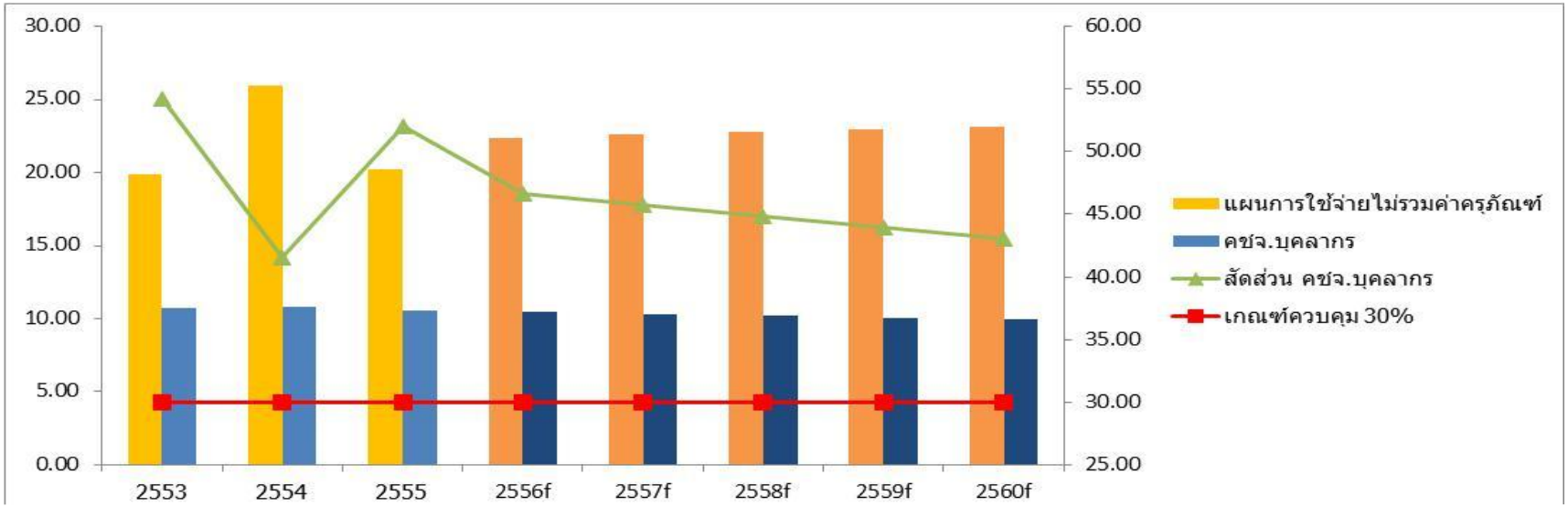

ปีงบประมาณ	2556*	2557*	2558*	2559*	2560*
ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	105.0205	109.6860	114.3515	119.0170	123.6825
แผนการใช้จ่ายเงิน	349.0050	360.3920	371.7790	383.1660	394.5530
สัดส่วน	30.09%	30.44%	30.76%	31.06%	31.35%

- **มีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไม่ได้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เพิ่มขึ้น**
- **จะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินร้อยละ 30 ทุกปีและยังมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุกปีด้วย**

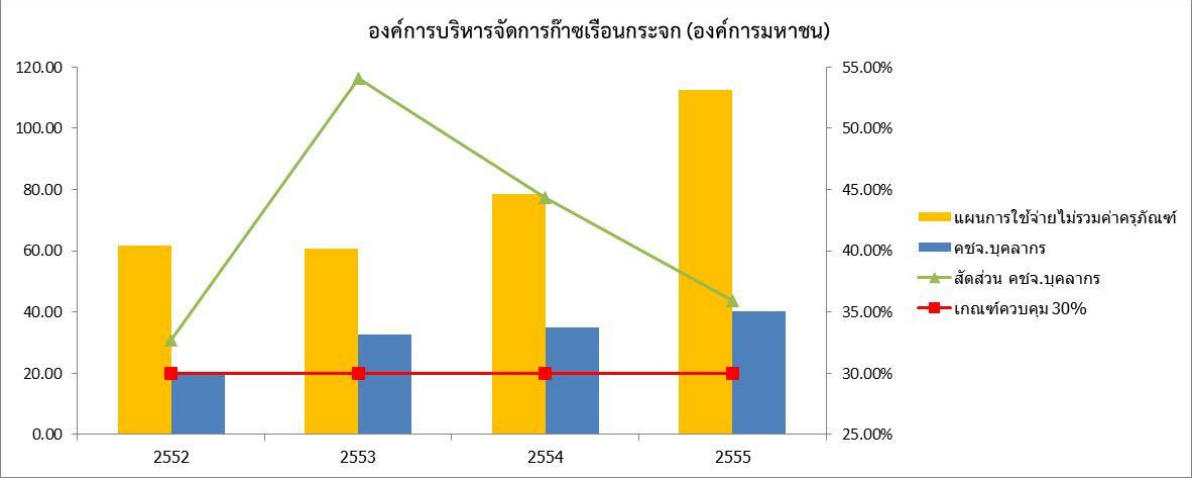
แนวโน้ม 5 ปี

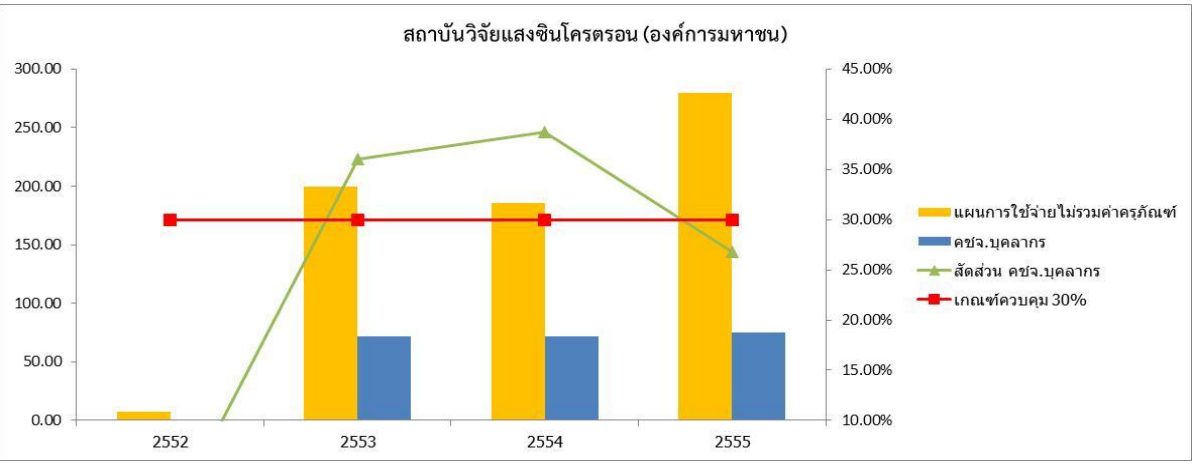
สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน

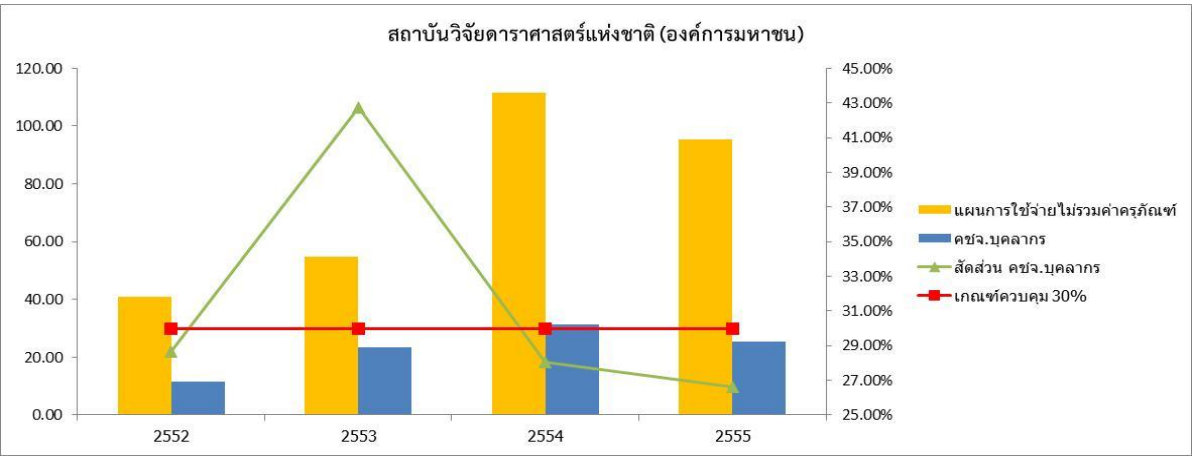

ปีงบประมาณ	2556*	2557*	2558*	2559*	2560*
ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	10.44840	10.32550	10.20260	10.07970	9.95680
แผนการใช้จ่ายเงิน	22.38860	22.57800	22.76740	22.95680	23.14620
สัดส่วน	46.67%	45.73%	44.81%	43.91%	43.02%

- **แผนการใช้จ่ายเงินของสถาบันบริหารกองทุนพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรกลับลดลง ซึ่งขัดแย้งกับความเป็นจริงที่ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรมักจะเพิ่มขึ้นตาม ค่าประสบการณ์ อายุงานของพนักงาน อัตราเงินเฟ้อ และค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากช่วงปีที่ทำการเก็บข้อมูลนั้น มูลค่าของงบอุดหนุนของสถาบันบริหารกองทุนพลังงานมีการแกว่งตัวขึ้นลง ไม่สามารถแสดงค่าแนวโน้มที่แท้จริงได้ ดังนั้นแนวโน้มสัดส่วนกรอบวงเงินรวมด้านค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจากการวิเคราะห์นี้ไม่สามารถนำไปใช้พยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง**

- **สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน และสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง**
- **เนื่องจากแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของหน่วยงานนั้นๆ และหน่วยงานยังสามารถหารายได้จากภายนอกได้อีกด้วย จึงมีความเป็นไปได้ว่าองค์การมหาชนทั้ง 3 แห่งจะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่เกินร้อยละ 30 ในอนาคต**

การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

ค่าตอบแทนรวม	=	ค่าตอบแทนพื้นฐาน (100% + 25%)	+	ค่าตอบแทนผันแปร (25%)

ค่าตอบแทนพื้นฐาน หมายถึง เงินเดือนประจำ (Base Salary) และประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เป็นตัวเงิน (Cash Allowance) และจ่ายเป็นรายเดือน เช่น ค่าพาหนะ ค่าประกันชีวิตหรืออุบัติเหตุ ค่าประกันสังคม เงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตร เงินสำรองเลี้ยงชีพ ให้ได้รับเป็นการเฉพาะตัว และเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าตอบแทนผันแปร หมายถึง ค่าตอบแทนพิเศษที่เกิดขึ้นกับผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการองค์การมหาชน (Performance Based Pay) โดยจ่ายภายหลังการประเมินผลงานสิ้นปี คิดเป็นอัตราไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินเดือนประจำ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

- องค์การมหาชนหลายแห่งได้ขอทบทวนการจัดกลุ่มเพื่อให้ผู้อำนวยการองค์การมหาชนได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น
- สำนักงาน ก.พ.ร. ศึกษา และเสนอ อ.ก.พ.ร.ฯ เพื่อเสนอ ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ 5/2555 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2555 มีมติเห็นชอบในหลักการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ และพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อศึกษาทบทวนความเหมาะสมของค่าตอบแทนของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐในภาพรวม
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2556

1. รับทราบการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ

2. เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อศึกษาทบทวนความเหมาะสมของค่าตอบแทนของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมทั้งหมด โดยให้เพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการฯ ไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป

ขอบเขตความรับผิดชอบของคณะกรรมการระดับชาติฯ

คณะกรรมการระดับชาติฯ

กงช.

(กำหนดบัญชีเงินเดือน/เงินประจำตำแหน่งและเสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ ค.ร.ม.)

- ข้าราชการการเมือง

(กำหนดเฉพาะบัญชีเงินประจำตำแหน่งและเสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ ค.ร.ม.)

- ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและในสถาบัน การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

(เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ ค.ร.ม.)

- ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
- ข้าราชการทหาร (กขท.)
- ข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)
- ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง (ก.ร.)
- ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (กพอ.)
- ข้าราชการครู (ก.ค.ศ.)
- ข้าราชการอัยการ (กอ.)

สคร.

- ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ก.พ.ร.

- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การมหาชน

- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นของรัฐในสังกัดฝ่ายบริหาร

- ข้าราชการรัฐสภาสามัญ (ก.ร.)
- ข้าราชการตุลาการ (ก.ต.)
- ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.)
- ข้าราชการ ป.ป.ช. (ป.ป.ช.)
- ข้าราชการศาลปกครอง (คกก.ขรก.ฝ่ายศาลปกครอง)
- ผู้บริหารและพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ก.ก.ต.)
- ผู้บริหารละเจ้าหน้าที่สถาบันพระปกเกล้า (สภาสถาบัน)

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 107/2556 เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อศึกษาทบทวนความเหมาะสมของค่าตอบแทนของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมทั้งหมด

องค์ประกอบ

1. รองนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
4. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
6. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
9. นายพยุงศักดิ์ ชาติสุทธิผล	กรรมการ
10. นายภัทรศักดิ์ อุตตมะโยธิน	กรรมการ
11. นายวรพล โสคติยานุรักษ์	กรรมการ
12. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ
13. นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	กรรมการ
14. นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	กรรมการ
15. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการและเลขานุการ
16. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. ศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับอัตราค่าตอบแทนของหน่วยภาครัฐในภาพรวม เพื่อให้อัตราค่าตอบแทนมีความเสมอภาค เป็นธรรมและเหมาะสม ไม่เหลื่อมล้ำ เทียบเท่ามาตรฐานการครองชีพ และให้สอดคล้องกับระบบการบริหารงานภาครัฐสมัยใหม่

2. จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนขั้นสูง และขั้นต่ำของผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมที่เป็นมาตรฐานกลางหรือบัญชีกลาง ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานประกอบการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐและเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปจัดทำเป็นบัญชีค่าตอบแทนของตนเอง

3. ศึกษาวิเคราะห์อัตราค่าตอบแทนของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมทั้งระบบในเชิงเปรียบเทียบกับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและภาคเอกชน รวมทั้งรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นระยะทุกสิ้นปีงบประมาณ หรือระยะเวลาอื่นตามที่เห็นสมควร

4. อำนาจหน้าที่ตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ให้ครอบคลุมส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร หน่วยงานอื่นของรัฐในสังกัดฝ่ายนิติบัญญัติ หน่วยงานอื่นของรัฐในสังกัดฝ่ายตุลาการ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

5. เชิญบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งภาคเอกชนมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

6. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรี

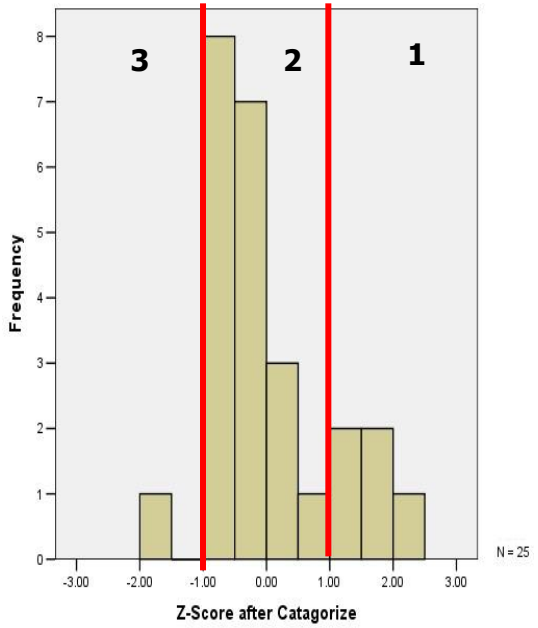
หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนคงที่รายเดือนของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

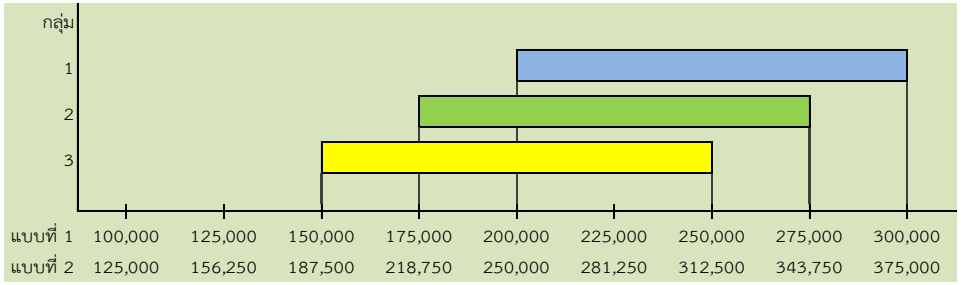
ตัวแปร
องค์ประกอบที่ 1 ด้านความรับผิดชอบในการบริหารทรัพยากร
1.1 ทรัพย์สิน
1.2 งบประมาณค่าใช้จ่าย
1.3 จำนวนพนักงาน
1.4 ศักยภาพ / สมรรถนะในการบริหารเงิน
องค์ประกอบที่ 2 ด้านความรับผิดชอบในการบริหารงาน
2.1 ความหลากหลายของผู้รับบริการและขอบเขตของการให้บริการ
2.2 ความสำคัญและผลกระทบต่อส่วนรวม
2.3 การบริหารเทคโนโลยี
2.4 ความยากง่ายของการแก้ไขปัญหาในการทำงาน
องค์ประกอบที่ 3 ด้านคุณสมบัติของผู้อำนวยการ
3.1 ระดับความรู้วิชาการที่จำเป็นในการบริหาร
3.2 ระดับความรู้ ความสามารถและทักษะในเชิงเทคนิคและความขาดแคลน

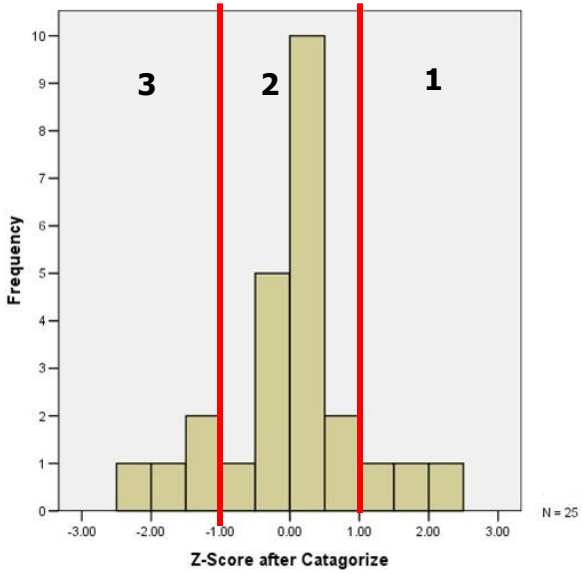
หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนคงที่รายเดือนของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

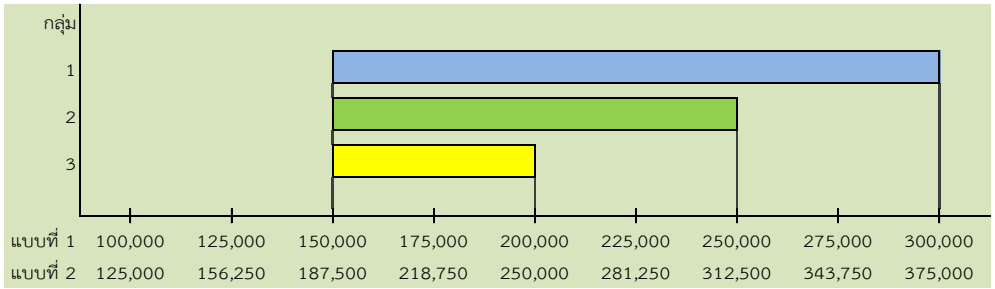
ตัวแปร
องค์ประกอบที่ 1 ด้านความรับผิดชอบในการบริหารทรัพยากร
1.1 ทรัพย์สิน
1.2 งบประมาณค่าใช้จ่าย
1.3 จำนวนพนักงาน
1.4 ศักยภาพ / สมรรถนะในการบริหารเงิน
องค์ประกอบที่ 2 ด้านความรับผิดชอบในการบริหารงาน
2.1 ความหลากหลายของผู้รับบริการและขอบเขตของการให้บริการ
2.2 ความสำคัญและผลกระทบต่อส่วนรวม
2.3 การบริหารเทคโนโลยี
2.4 ความยากง่ายของการแก้ไขปัญหาในการทำงาน
องค์ประกอบที่ 3 ด้านคุณสมบัติของผู้อำนวยการ
3.1 ระดับความรู้วิชาการที่จำเป็นในการบริหาร
3.2 ระดับความรู้ ความสามารถและทักษะในเชิงเทคนิคและความขาดแคลน

กลุ่มองค์การมหาชน

แนวทางการจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การมหาชน

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การมหาชน ตามมติคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นของส่วนราชการฯ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

แนวทางการจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การมหาชน

หลักการ

1. เป็นหน่วยงานที่มิได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรเป็นหลัก
2. ไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชยการเลิกจ้างตามมาตรา 118 แห่งพ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541
3. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

กรณี	องค์การมหาชน
ผู้อำนวยการกรณีเลิกจ้างก่อนครบอายุสัญญาจ้าง	✓ จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างกรณีเลิกจ้างก่อนครบอายุสัญญาจ้างตามที่ระบุในสัญญาจ้าง
ผู้อำนวยการกรณีสิ้นสุดสัญญาจ้าง	✗ ไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างกรณีสิ้นสุดสัญญาจ้างโดยระบุไว้ในสัญญาจ้าง
เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างกรณีเลิกจ้างก่อนครบอายุสัญญาจ้าง	✓ จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามที่ระบุในสัญญาจ้าง หรือระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้าง กรณีเลิกจ้างก่อนครบสัญญาจ้างโดยไม่มีความผิด

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อดำรงตำแหน่งครบวาระ

"สมศ. จึงไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่อดีตผู้อำนวยการ สมศ. แต่คณะกรรมการบริหาร สมศ. อาจกำหนดให้จ่ายค่าชดเชยในรูปแบบของประโยชน์ตอบแทนอื่นตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และ มาตรา 37 แห่ง พ.ร.ฎ.จัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2543 แก่ผู้อำนวยการ สมศ. เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์เท่าเทียมกับลูกจ้างทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการจ้างงานก็ชอบที่จะกระทำได้"

การให้ค่าตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างองค์การมหาชน กรณีเกษียณอายุ

องค์การมหาชน

มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เจ้าหน้าที่และลูกจ้างได้รับเงินค่าตอบแทนกรณีเกษียณอายุ ๒ แบบ คือ

แบบที่ 1

ได้รับเฉพาะเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวตามที่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกำหนด

แบบที่ 2

ได้รับทั้งเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวตามที่ กองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพกำหนด

+

เงินชดเชยกรณีเกษียณอายุเพิ่มเติม

- ✓ แหล่งเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาจากเงินงบประมาณ
- ✓ รวมคำนวณจำนวนเงินสมทบไว้ในกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายบุคลากรไม่เกินร้อยละ 30 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547

ไม่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร

เจ้าหน้าที่ได้รับเงินทดแทน ลูกจ้างได้รับเงินชดเชย

ใช้เงินจากกองทุนพัฒนาการวิจัยการเกษตรและบุคลากร

แหล่งเงินมาจากงบประมาณที่ได้รับเมื่อจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน

เจ้าหน้าที่ได้รับเงินทดแทน = จำนวนปีที่ทำงาน x เงินเดือน สุดท้าย (หากจำนวนเงินทดแทนต่ำกว่าอัตราที่กำหนดในกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ให้จ่ายตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน)

ลูกจ้างได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

อ.ก.พ.ร.เฉพาะกิจฯ ในการประชุมเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2556 มอบให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับไปศึกษารายละเอียดแนวปฏิบัติขององค์การมหาชนในการจ่ายค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่และลูกจ้างนอกเหนือจากแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีฯ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยในกรณีการออกจากงานเพราะเหตุเกษียณอายุของเจ้าหน้าที่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) (เรื่องเสร็จที่ 1063/2554)

"สทน. ซึ่งเป็นองค์การมหาชนที่มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก จึงไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชยตามมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งออกจากงานเพราะเกษียณอายุ ทั้งนี้ ตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 9) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ 781/2554"

เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยในกรณีการออกจากงานเพราะเกษียณอายุของเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) (เรื่องเสร็จที่ 1383/2555)

"สวพส. ซึ่งเป็นองค์การมหาชนที่มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก จึงไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชยตามมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอาจกำหนดให้จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างให้แก่เจ้าหน้าที่ของ สวพส. ในรูปแบบของประโยชน์ตอบแทนอื่นตามมาตรา 24 (3) (จ) แห่ง พ.ร.บ. องค์การมหาชนฯ และมาตรา 19 (9) แห่ง พ.ร.ฎ.จัดตั้งฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของ สวพส. ได้รับสิทธิประโยชน์เท่าเทียมกับลูกจ้างทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการจ้างงานก็ชอบที่จะกระทำได้"

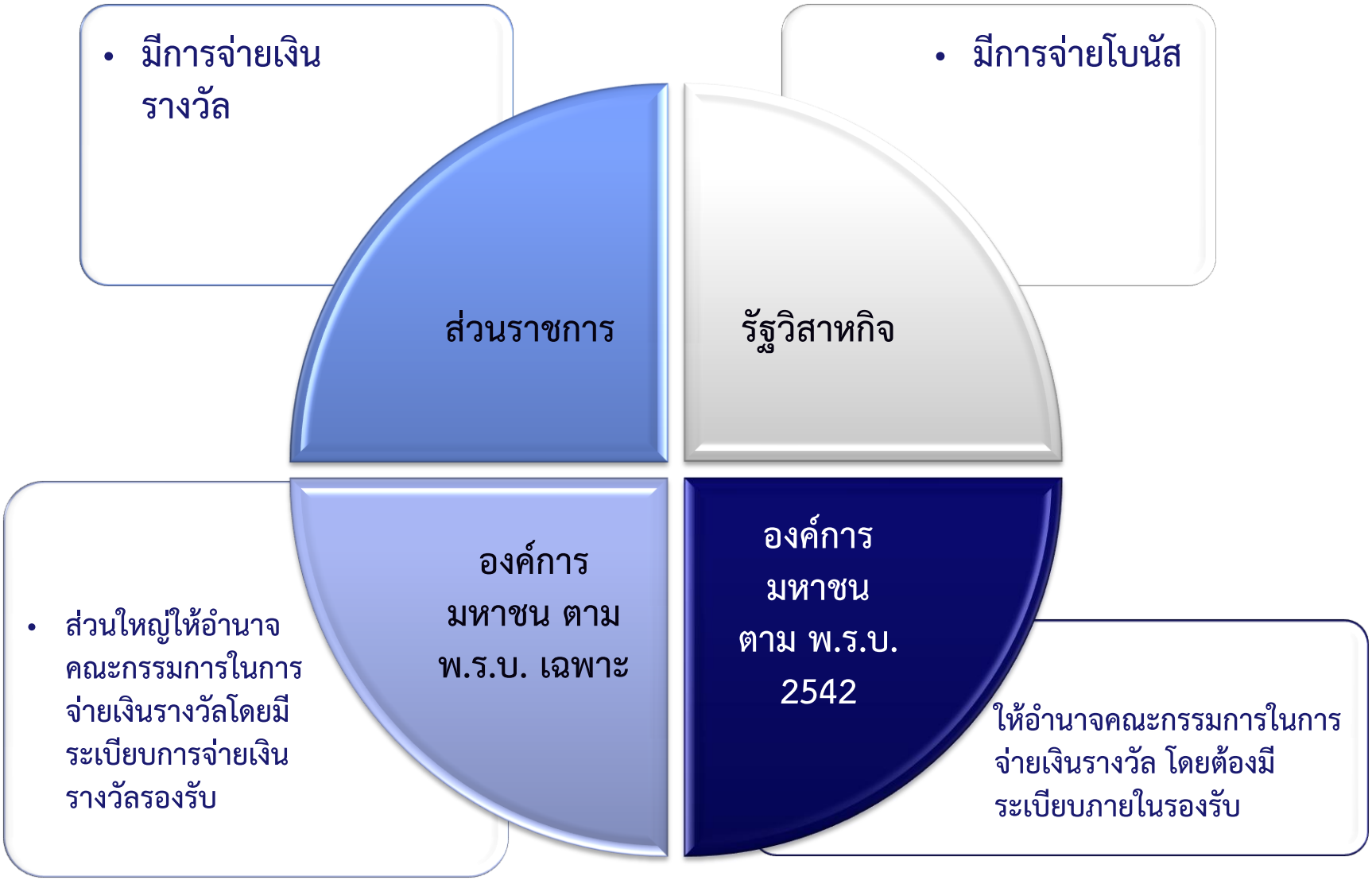
ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีหนังสือด่วนมากถึงนายกรัฐมนตรี ที่ ตผ 001/4721 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2555 เรื่อง การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

"การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นการจัดสวัสดิการอื่นนอกเหนือจากสวัสดิการที่สำนักงานจัดให้ตามปกติซึ่งเป็นไปตามกฎหมายของรัฐ โดยเป็นการจัดให้มีเพื่อช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในลักษณะเป็นส่วนบุคคลแก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานมากขึ้น เช่น เงินช่วยเหลือแก่สมาชิกหรือครอบครัวของสมาชิกกรณีถึงแก่กรรม เงินทำขวัญบุตรแรกเกิด เงินช่วยเหลืองานมงคลสมรส และเงินช่วยเหลือในการอุปสมบท เป็นต้น ซึ่งกองทุนสวัสดิการประเภทนี้จะต้องมีรายได้มาจากการจัดเก็บเงินของสมาชิกหรือเงินบริจาคเท่านั้น

ดังนั้นการนำเงินรายได้จากการดำเนินงานหรือดอกผลของของเงินรายได้มาจัดตั้งกองทุนสวัสดิการดังกล่าวจึงไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ.2542 มาตรา 17 ซึ่งกำหนดว่า "การใช้จ่ายเงินขององค์การมหาชน ให้ใช้จ่ายไปเพื่อกิจการขององค์การมหาชนโดยเฉพาะ" และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2552 มาตรา 13 ซึ่งกำหนดว่า "การใช้จ่ายเงินของสำนักงาน ให้ใช้จ่ายไปเพื่อกิจการของสำนักงานโดยเฉพาะ" ดังนั้นเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินที่มิใช่เพื่อกิจการขององค์การมหาชนและหน่วยงานอื่นโดยเฉพาะ จึงขอให้ท่านในฐานะหัวหน้ารัฐบาลสั่งการและกำชับองค์การมหาชนและหน่วยงานอื่นของภาครัฐทั้งหมด ไม่ให้นำเงินงบประมาณหรือเงินรายได้จากการดำเนินงานของหน่วยงานมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการดังกล่าว"

การจ่ายเงินรางวัลในหน่วยงานภาครัฐ

ก.พ.ร.

การจ่ายเงินรางวัลขององค์การมหาชน ตามพ.ร.บ. องค์การมหาชน พ.ศ. 2542

หลักการ

ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ 4/2551 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2551 ได้มีมติเรื่องการจ่ายเงินรางวัลประจำปีแก่เจ้าหน้าที่องค์การมหาชนว่า

การจ่ายเงินรางวัลประจำปีเป็นการตอบแทนตามประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ไม่ให้นำเงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานไปจ่ายเป็นเงินรางวัลประจำปีให้แก่เจ้าหน้าที่

องค์การมหาชนต้องกำหนดระเบียบข้อบังคับให้มีการจ่ายเงินนั้น

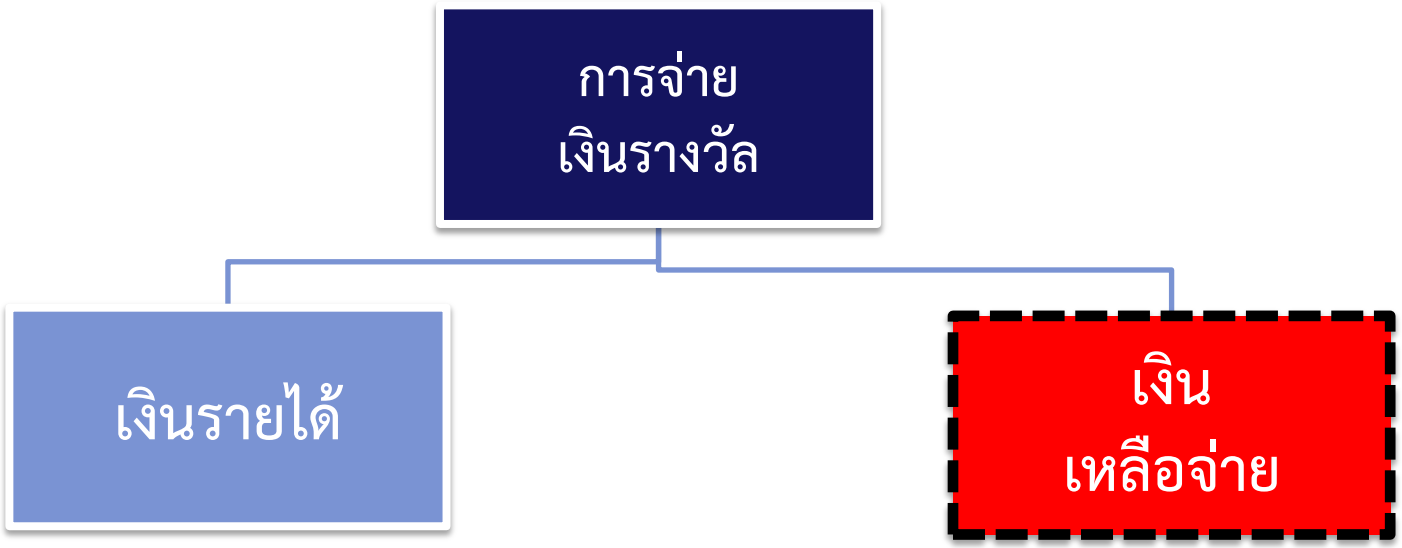
ต้องอยู่ในกรอบวงเงินการใช้จ่ายงบประมาณด้านบุคลากรรายปี 30%

การคำนวณเงินรางวัลต้องไม่คำนวณจากรายได้ทั้งหมด เพราะองค์การมหาชนมิได้เป็นองค์กรแสวงหากำไร

ก.พ.ร.

ประเด็นศึกษา

- หักต้นทุน
- สวัสดิการพิเศษ
- เงินรางวัล

- ผลผลิตครบถ้วน + ประหยัดได้
- กลไกการตรวจสอบ/พิสูจน์เงินเหลือจ่าย

ก.พ.ร.

หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็น หุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชี เป็นสูญขององค์การมหาชน

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2552

เห็นชอบในหลักการของหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นของสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่เห็นว่าหลักเกณฑ์ การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน ให้รวมถึงกรณีทรัพย์สินที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพด้วย ไปปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าว และให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ให้ความเห็นชอบแล้วดำเนินการต่อไปได้

ความเห็น ก.พ.ร.

ก.พ.ร. ในการประชุมเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2552 เห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ตามนัยของมาตรา 18 แห่ง พ.รบ. องค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 3 หลักเกณฑ์ คือ

1. หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินขององค์การมหาชน
2. หลักเกณฑ์การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่นขององค์การมหาชน
3. หลักเกณฑ์การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินขององค์การมหาชน

"การกู้ยืมเงิน" : การจัดหาเงินโดยการกู้ยืมเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนการออกพันธบัตรและตราสารหนี้ประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ การออกพันธบัตรและตราสารหนี้ขององค์การมหาชนจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อมีการบัญญัติไว้ใน พรฎ.จัดตั้ง

"เงินทุน" : ทุน เงินสำรอง และรายได้หักค่าใช้จ่าย และสำหรับองค์การมหาชนที่มีเงินกองทุน เงินทุนในที่นี้ก็คือเงินกองทุนขององค์การมหาชนนั้น เช่นกัน

<u>สรุปหลักเกณฑ์ที่สำคัญ</u>

- มีการบัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
- นำไปใช้ในกิจการตามวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก
- คณะกรรมการต้องรับผิดชอบในกรณีเกิดผลเสียหายเนื่องมาจากการกู้ยืมเงิน
- เป็นการกู้เงินเพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน
- สามารถกู้ยืมเงินเองได้ ซึ่งยอดเงินกู้คงค้างต้องไม่เกินร้อยละห้าของเงินกองทุน ทั้งนี้ ยอดเงินกู้คงค้างต้องไม่เกินห้าล้านบาท
- ต้องคำนึงถึงฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้คืน
- ฯลฯ

หลักเกณฑ์การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่นขององค์การมหาชน

“การถือหุ้น” : การที่องค์การมหาชน เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่นตั้งแต่ 1 หุ้นจนถึงร้อยละ 100

“การเข้าเป็นหุ้นส่วน” : การเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ (Ordinary partnership) หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด (Limited partnership)

“การร่วมทุน” : การที่องค์การมหาชนนำเงินทุนหรือทุนของตนเองไปร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนโดยมิได้มุ่งหมายเพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำองค์ความรู้ขององค์การมหาชนไปร่วมดำเนินการกับนิติบุคคลอื่น

“การร่วมทุนโดยทำสัญญา” : การร่วมทุนที่เป็นการร่วมทำงานเฉพาะกิจโดยมีการจัดทำสัญญาระหว่างผู้ร่วมทุน มีระยะเวลาดำเนินการที่จำกัด การร่วมทุนในลักษณะนี้ไม่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล แต่ต้องจดทะเบียนภาษีกิจการร่วมค้า เป็นการร่วมทุนที่ไม่มีการถือหุ้น

“การร่วมทุนโดยการถือหุ้น” : การร่วมลงทุนจาก 2 กิจการขึ้นไป เพื่อจัดตั้งองค์กรใหม่ ซึ่งเป็นอิสระจากธุรกิจหรือองค์กรเดิมที่แต่ละฝ่ายมีอยู่แล้ว โดยจะต้องมีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท และมีการแบ่งการถือหุ้นกัน

“การร่วมลงทุน” : การให้การสนับสนุนทางการเงินแก่วิสาหกิจในภาวะที่ผู้ประกอบการไม่สามารถหาเงินสนับสนุนจากธนาคารหรือสถาบัน การเงินอื่นได้ ซึ่งการร่วมลงทุนจะอยู่ในรูปของการลงทุนระยะยาวในหุ้น (equity) หรือหุ้นกู้ที่สามารถแปลงสภาพ และการเข้าร่วมลงทุนนั้นจะสิ้นสุดลง เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งที่วิสาหกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเองหรือสามารถระดมทุนได้จากแหล่งเงินกู้อื่น

“เงินทุน” : ทุน เงินสำรอง และรายได้หักค่าใช้จ่าย และสำหรับองค์การมหาชนที่มีเงินกองทุน เงินทุนในที่นี้ก็คือเงินกองทุนขององค์การมหาชนนั้น ๆ เช่นกัน

ในกรณีที่องค์การมหาชนประสงค์จะถือหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน ร่วมทุนหรือร่วมลงทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ๆ ไป

ตัวอย่างวงเงินร่วมทุน

องค์การมหาชน	วงเงินร่วมทุน
สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	-ในแต่ละปีงบประมาณให้มีวงเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินกว่าร้อยละ 20 ของเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ในปีงบประมาณนั้น - ต้องไม่เกิน 50 ล้านบาท
สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	-ในแต่ละปีงบประมาณให้มีวงเงินทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายที่สำนักงานได้รับการอนุมัติ - วงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท
สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	- ในแต่ละปีงบประมาณการเข้าร่วมทุนของสำนักงานให้มีวงเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ในปีงบประมาณนั้น - ต้องไม่เกิน 30 ล้านบาท
สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)	ในแต่ละปีงบประมาณการเข้าร่วมทุนของสถาบันให้มีวงเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ในปีงบประมาณนั้น

หลักเกณฑ์การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

“พัสดุ” : วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

“วัสดุ” : สิ่งของที่มีสภาพการใช้สิ้นเปลือง ชำรุด หรือเสื่อมสภาพได้ง่ายหรือสิ่งของที่ใช้เพื่อการบำรุงรักษา ซ่อมแซม เสริมสร้างหรือปรับปรุงพัสดุ รวมทั้งอะไหล่ ชุดอะไหล่ หรือส่วนประกอบของครุภัณฑ์หลัก แบบพิมพ์ต่างๆ หรือสิ่งตีพิมพ์ที่องค์การมหาชนกำหนดหรือจัดให้พิมพ์ขึ้น เพื่อใช้ในกิจการขององค์การมหาชน และให้หมายความรวมถึงสิ่งของที่มีลักษณะถาวรหรือมีอายุการใช้งานมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป และมีราคาไม่เกินห้าพันบาท ยกเว้นสิ่งของที่จัดเป็นครุภัณฑ์

“ครุภัณฑ์” : สิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวรหรือมีอายุการใช้งานมากกว่าหนึ่งปี

<u>สรุปหลักเกณฑ์ที่สำคัญ</u>

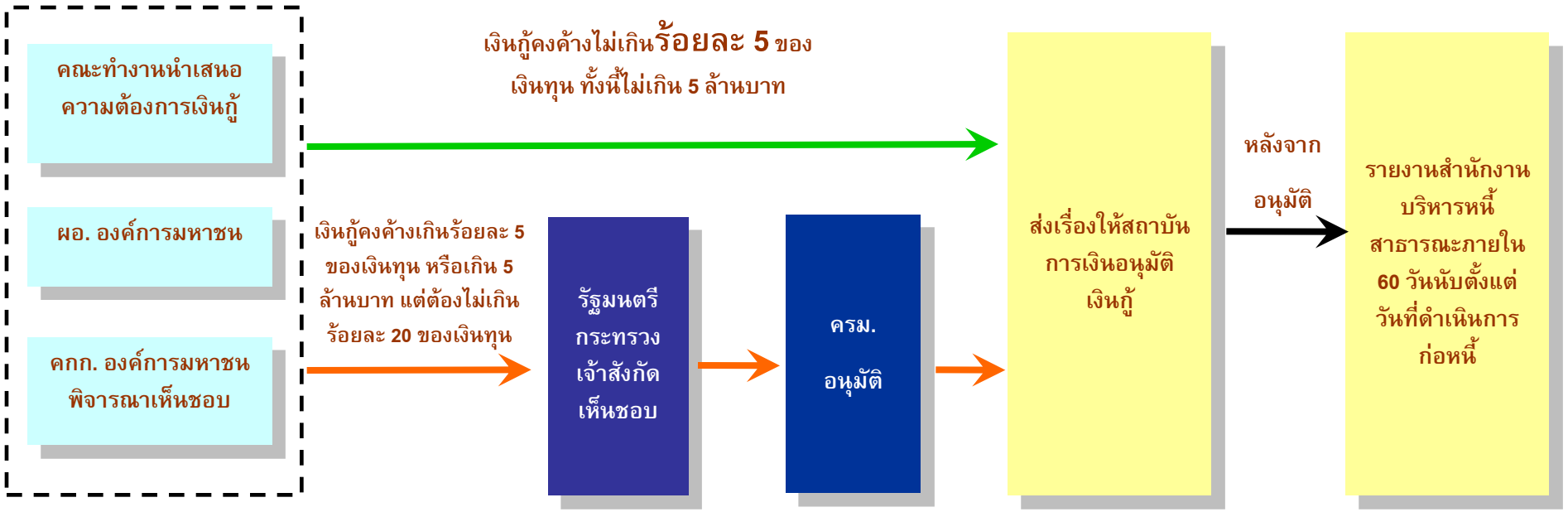
- ✓ ในกรณีที่พัสดุสูญไป จะต้องมีการตรวจสอบถึงตัวผู้รับผิดชอบหรือการสูญหายของทรัพย์สินจนถึงที่สุดแล้วเพื่อหาผู้รับผิดชอบและสาเหตุของการสูญหาย
- ✓ ในกรณีที่พัสดุชำรุดหรือเสื่อมสภาพจนไม่อาจใช้การได้ ซึ่งไม่ได้เกิดจากการใช้งานตามปกติ จะต้องมีการตรวจสอบหาสาเหตุและตัวผู้รับผิดชอบการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของทรัพย์สินจนถึงที่สุด
- ✓ ในกรณีที่พัสดุไม่คุ้มค่าที่จะใช้งานต่อไป จะต้องมีการวิเคราะห์ความไม่คุ้มค่าที่จะใช้งานต่อไปโดยผู้ชำนาญการ ก่อนดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

1.หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินขององค์การมหาชน

ให้กู้เพื่อเป็น**ทุนหมุนเวียน** – ยกเว้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเช่น สพพ. และกองทุนพลังงาน

หนี้ขององค์การมหาชนไม่ถือเป็น “หนี้สาธารณะ” แต่ต้องรายงาน สบน.ภายใน 60 วัน

ภายในองค์การมหาชน

“เงินทุน” หมายความว่า ทุน เงินสำรอง และกำไรสุทธิคงเหลือหลังจัดสรรแล้ว ทั้งนี้ เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดการบัญชีออกแล้ว และสำหรับองค์การมหาชนที่มีเงินกองทุน เงินทุนในที่นี้ก็คือเงินกองทุนขององค์การมหาชนนั้น ๆ เช่นกัน

ขั้นตอนการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วนและการร่วมทุนฯ ขององค์การมหาชน

1. ศึกษาและวิเคราะห์

- ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม
- ตีมูลค่าทรัพย์สินของนิติบุคคลที่จะทำการถือหุ้น (กรณีถือหุ้นฯ)
- แผนการดำเนินงานเมื่อเข้าเป็นหุ้นส่วน และแผนบริหารความเสี่ยง
- แหล่งของเงินทุนในการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วน (ต้องใช้เงินทุนขององค์การมหาชนในการดำเนินการ)

2. คณะกรรมการกลั่นกรอง

- ผู้แทนก.เจ้าสังกัดเป็นประธาน
- ผู้แทนก.คลัง
- ผู้แทนสนง.คกก.กฤษฎีกา
- ผู้แทนสนง.อัยการสูงสุด
- ผู้แทนสศช.
- ผู้แทนสงป.
- ผู้แทนองค์การมหาชน

3. อนุมัติ

4. ทำสัญญา

สนง. อัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาก่อนลงนาม

5. ตรวจสอบ/ประเมินผล

คตป. ประจำกระทรวง หรือ คกก.ประสานงานที่รมต. ก.เจ้าสังกัดแต่งตั้งแต่ไม่เกิน 9 คน ประกอบ ด้วย

1.ผู้แทนองค์การมหาชนเป็นประธาน

2.ผู้แทนก.คลัง

3.ผู้แทนสศช.

4.ผู้แทนสงป.

5.ผู้แทนฝ่ายเอกชน

6.ผู้แทนก.เจ้าสังกัด

7.ผู้แทนจากหน่วยงานอื่นที่องค์การมหาชนเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกิน 3 คน

หน้าที่ ต้องรายงานผลต่อ รมต.ก.เจ้าสังกัดเพื่อทราบ ไม่เกินหกเดือนต่อครั้ง

ข้อปฏิบัติขององค์การมหาชนในการถือหุ้น/เป็นหุ้นส่วนและการร่วมทุนฯ

เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ องค์การมหาชนต้องปฏิบัติดังนี้

- องค์การมหาชนจะต้องดำเนินการในการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนฯ อย่างรอบคอบและรัดกุม ซึ่งต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งขององค์การมหาชน เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งต่อองค์การมหาชนและสังคมสูงสุด
- การถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วน และการร่วมทุนฯ องค์การมหาชนจะต้องใช้ทุนขององค์การมหาชนในการดำเนินโครงการ โดยไม่พึ่งพิงเงินงบประมาณ
- องค์การมหาชนต้องเปิดเผยข้อมูลของโครงการที่ทำการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วน และโครงการที่เข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น โดยต้องเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีขององค์การมหาชนเป็นรายโครงการ

4.การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

พัสดุและครุภัณฑ์	ลูกหนี้การค้า/การเงิน

เสนอหลักเกณฑ์ให้ คกก.องค์การมหาชนพิจารณารับทราบและอนุมัติเพื่อเป็นมาตรฐาน

ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

คกก. ตรวจสอบพัสดุ

สตง. หรือผู้สอบบัญชีภายนอก

ตรวจ ➡ สอบ

สังเกต ➡ การณ์

ผลตรวจไม่ตรงตามบัญชี (ทรัพย์สินสูญหาย)

รายงานต่อ คกก. และผู้บริหารขององค์การมหาชน

ตรวจสอบถึงผู้รับผิดชอบหรือการสูญหายจนถึงที่สุดว่า ไม่มีผู้รับผิดชอบและสาเหตุของการสูญหาย

อนุมัติจำหน่ายฯ เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารกำหนดอำนาจในการอนุมัติ

อย่างน้อยปีละครั้ง

ลูกหนี้การค้า/การเงินไม่ชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด

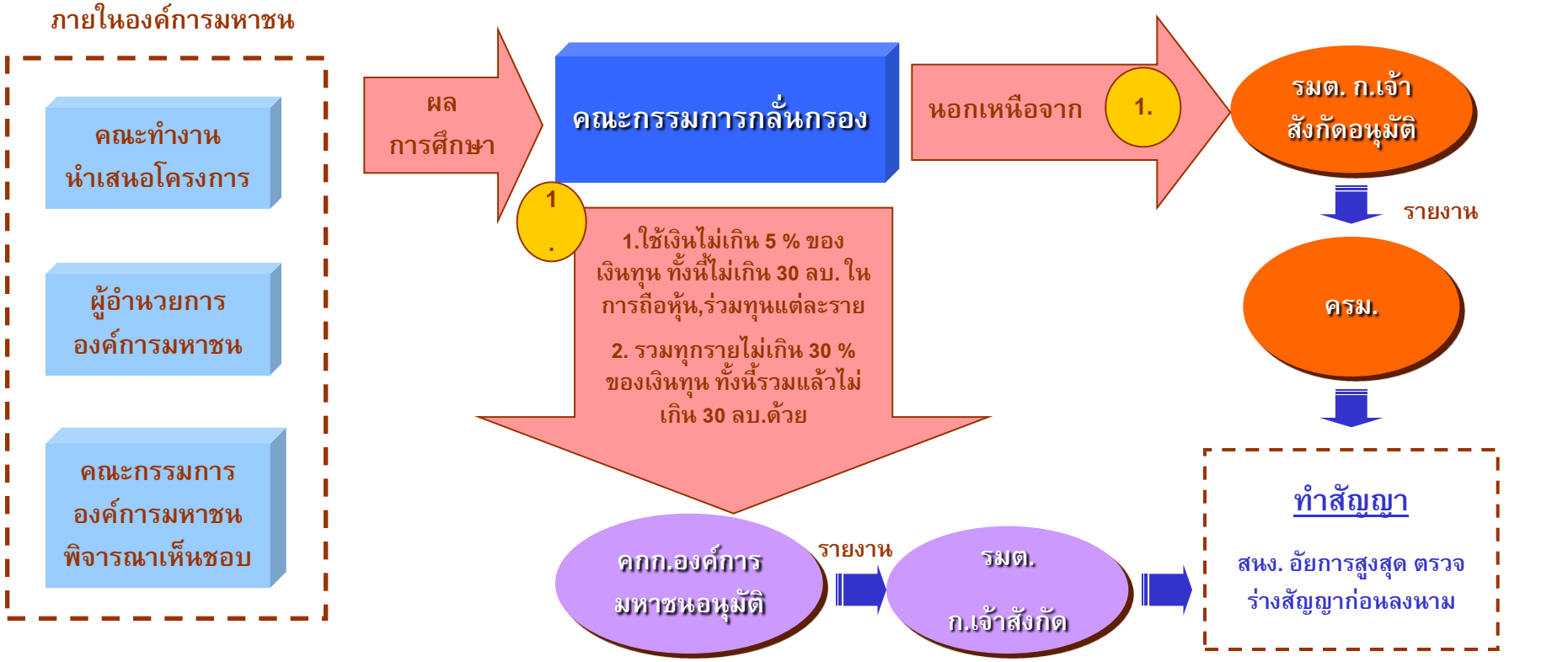
ผู้ดูแลลูกหนี้ ติดตามทวงถามหนี้อย่างต่อเนื่องหรือดำเนินการทางกฎหมายว่าไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้

สำรองหนี้สูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารฯ กำหนด

คณะกรรมการตรวจสอบหนี้สูญ(ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง)หรือผู้ดูแลลูกหนี้รายงานสตง. หรือผู้สอบบัญชีภายนอกเพื่อขอความคิดเห็นและรายงานต่อ คกก.และผู้บริหารขององค์การมหาชน

อนุมัติจำหน่ายฯ เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารกำหนดอำนาจในการอนุมัติ

2.หลักเกณฑ์การถือหุ้น/การเข้าเป็นหุ้นส่วนและ 3.การร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่นขององค์การมหาชน

เมื่อเทียบขนาดธุรกิจเฉลี่ยของ PO กับ SOE ทุนเฉลี่ยของ SOE ประมาณ 21,695 ลบ. (ปี 48) สามารถร่วมทุนกับเอกชนในโครงการไม่เกิน 1,000 ลบ. โดยไม่เข้า พ.ร.บ.ร่วมทุนฯ เทียบแล้วคิดเป็น 4.6 % เมื่อเทียบกับ PO ทุนเฉลี่ยของ PO ประมาณ 725.6 ลบ. คิดเป็นเงิน 33.4 ลบ. ผู้วิจัย (สวค.) เห็นว่า PO มีทุนที่สามารถนำไปใช้ได้จึงไม่ควรเกิน 30 ลบ.

การร่วมทุนในหลักเกณฑ์นี้พิจารณาการนำเงินทุนไปร่วมกับเอกชนเป็นหลัก

หมายเหตุ: กรณีที่โครงการมีมูลค่าตั้งแต่ 1,000 ลบ. ขึ้นไป และเอกชนเข้าร่วมงานในกิจการของรัฐ ให้ดำเนินการตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินงานในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ขั้นตอนการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วนและการร่วมทุนฯ ขององค์การมหาชน

1. ศึกษาและวิเคราะห์

- ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม
- ตีมูลค่าทรัพย์สินของนิติบุคคลที่จะทำการถือหุ้น (กรณีถือหุ้นฯ)
- แผนการดำเนินงานเมื่อเข้าเป็นหุ้นส่วน และแผนบริหารความเสี่ยง
- แหล่งของเงินทุนในการถือหุ้น/เข้าเป็นหุ้นส่วน (ต้องใช้เงินทุนขององค์การมหาชนในการดำเนินการ)

2. คณะกรรมการกลั่นกรอง

- ผู้แทนก.เจ้าสังกัดเป็นประธาน
- ผู้แทนก.คลัง
- ผู้แทนสนง.คกก.กฤษฎีกา
- ผู้แทนสนง.อัยการสูงสุด
- ผู้แทนสศช.
- ผู้แทนสงป.
- ผู้แทนองค์การมหาชน

3. อนุมัติ

4. ทำสัญญา

สนง. อัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาก่อนลงนาม

5. ตรวจสอบ/ประเมินผล

คตป. ประจำกระทรวง หรือ คกก.ประสานงานที่ รมต. ก.เจ้าสังกัดแต่งตั้งแต่ไม่เกิน 9 คน ประกอบด้วย

1.ผู้แทนองค์การมหาชนเป็นประธาน

2.ผู้แทนก.คลัง

3.ผู้แทนสศช.

4.ผู้แทนสงป.

5.ผู้แทนฝ่ายเอกชน

6.ผู้แทนก.เจ้าสังกัด

7.ผู้แทนจากหน่วยงานอื่นที่องค์การมหาชนเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกิน 3 คน

หน้าที่ ต้องรายงานผลต่อ รมต.ก.เจ้าสังกัดเพื่อทราบ ไม่เกินหกเดือนต่อครั้ง

4.การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

พัสดุและครุภัณฑ์	ลูกหนี้การค้า/การเงิน

เสนอหลักเกณฑ์ให้ คกก.องค์การมหาชนพิจารณารับทราบและอนุมัติเพื่อเป็นมาตรฐาน

ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

คกก. ตรวจสอบพัสดุ

สตง. หรือผู้สอบบัญชีภายนอก

ตรวจ สอบ

สังเกต การณ์

ผลตรวจไม่ตรงตามบัญชี (ทรัพย์สินสูญหาย)

รายงานต่อ คกก. และผู้บริหารขององค์การมหาชน

ตรวจสอบถึงผู้รับผิดชอบหรือการสูญหายจนถึงที่สุดว่า ไม่มีผู้รับผิดชอบและสาเหตุของการสูญหาย

อนุมัติจำหน่ายฯ เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารกำหนดอำนาจในการอนุมัติ

อย่างน้อยปีละครั้ง

ลูกหนี้การค้า/การเงินไม่ชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด

ผู้ดูแลลูกหนี้ ติดตามทวงถามหนี้อย่างต่อเนื่องหรือดำเนินการทางกฎหมายว่าไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้

สำรองหนี้สูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารฯ กำหนด

คณะกรรมการตรวจสอบหนี้สูญ(ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง)หรือผู้ดูแลลูกหนี้รายงานสตง. หรือผู้สอบบัญชีภายนอกเพื่อขอความคิดเห็นและรายงานต่อ คกก.และผู้บริหารขององค์การมหาชน

อนุมัติจำหน่ายฯ เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายบริหารกำหนดอำนาจในการอนุมัติ

การใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ การใช้เครื่องหมายราชการ เครื่องแบบ และเครื่องแบบพิธีการ (หรือเครื่องแบบปกติขาว)

หนังสือเวียนที่ นร 1200/ว23 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2555

1. การใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์

องค์การมหาชนเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อ 3 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ในราชการ พ.ศ. 2544 ดังนั้น องค์การมหาชนจึงสามารถทำขึ้นหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ในราชการได้ โดยจะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ของระเบียบดังกล่าว

2. การกำหนดเครื่องหมายราชการ

คณะกรรมการองค์การมหาชน มีอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งในการกำหนดเครื่องหมายราชการเป็นขององค์การมหาชนเองได้ โดยจะต้องดำเนินการตามมาตรา 4 และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. 2482 สำหรับการใช้เครื่องหมายราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงที่องค์การมหาชนสังกัดอยู่ จะทำได้เมื่อสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงที่กำหนดเครื่องหมายราชการนั้นอนุญาตตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

การใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ การใช้เครื่องหมายราชการ เครื่องแบบ และเครื่องแบบพิธีการ (หรือเครื่องแบบปกติขาว)

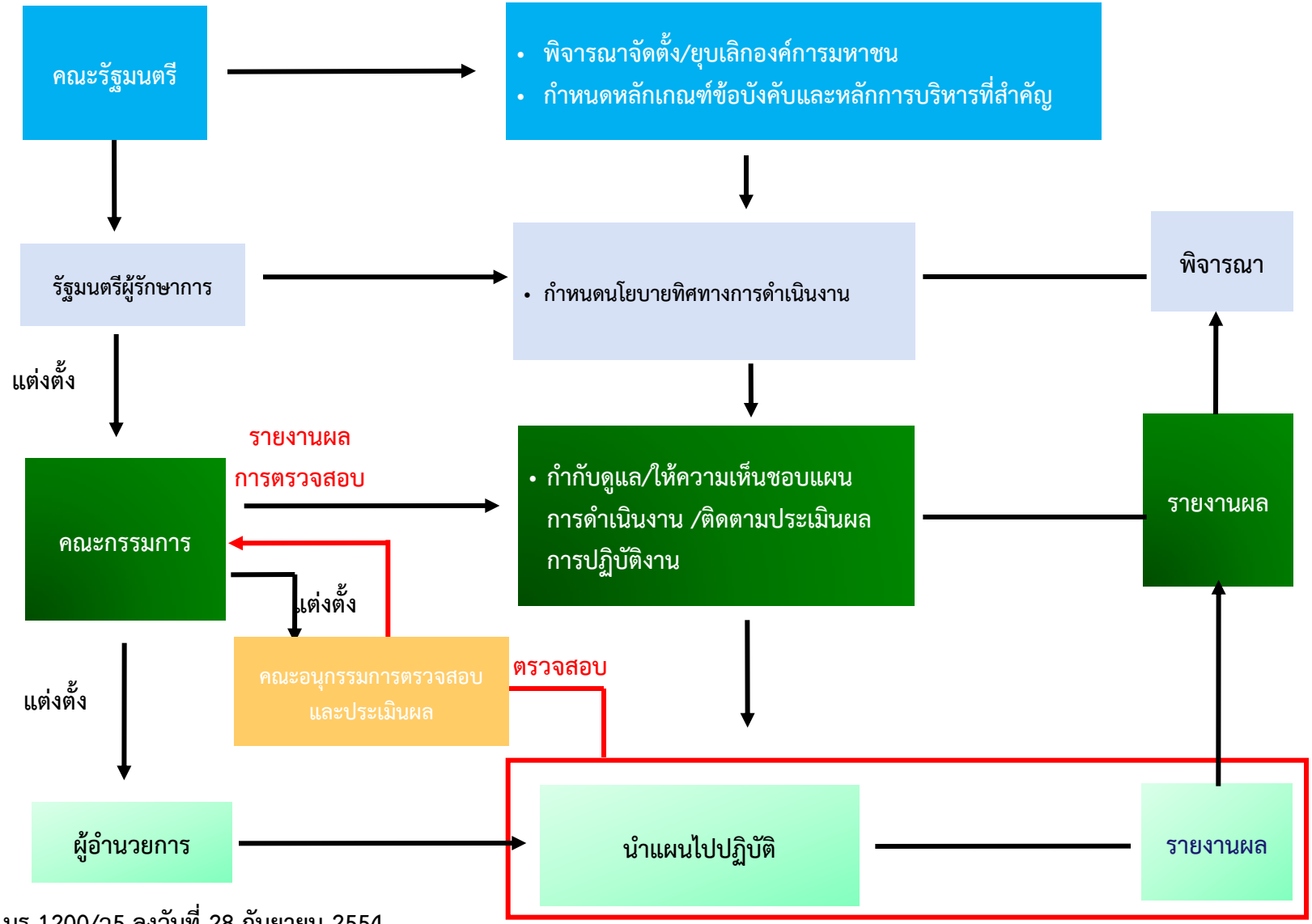
3. การกำหนดเครื่องแบบ และเครื่องแบบพิธีการ (หรือเครื่องแบบปกติขาว)

คณะกรรมการองค์การมหาชน มีอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแบบของคณะกรรมการบริหาร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงานเป็นขององค์การมหาชนเองได้ โดยเครื่องแบบที่องค์การมหาชนจะกำหนดขึ้นนั้นจะต้องไม่ติดเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายตำแหน่ง หรือเครื่องหมายอื่นๆ ของข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหมและข้าราชการตุลาการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 มาตรา 5 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2478

สำหรับเครื่องแบบพิธีการ (หรือเครื่องแบบปกติขาว) คณะกรรมการองค์การมหาชนยังไม่สามารถออกข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (หรือเครื่องแบบปกติขาว) ได้ จนกว่ากฎหมายองค์การมหาชนจะมีการกำหนดเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ

การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การมหาชน

โครงสร้างความสัมพันธ์ในการบริหารขององค์การมหาชน

หนังสือเวียนที่ นร 1200/ว5 ลงวันที่ 28 กันยายน 2554

คณะรัฐมนตรี

บทบาทที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชน

1. การพิจารณาจัดตั้งหรือยุบเลิกองค์การมหาชน
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โดยการเสนอแนะของรัฐมนตรีผู้รักษาการ
3. กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข กติกา และหลักการบริหารสำคัญ ๆ
4. การวินิจฉัยชี้ขาด การกำหนดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการเพื่อการประสานงานระหว่าง ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐประเภทอื่น ๆ และองค์การมหาชน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

บทบาทหน้าที่ของรัฐมนตรีที่มีต่อองค์การมหาชน

1. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี
2. การกำกับดูแลสรรหาผู้อำนวยการองค์การมหาชน เพื่อความโปร่งใสและเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. กำหนดนโยบาย ทิศทางการดำเนินงานและเป้าหมายโดยรวม การลงนามในคำรับรองผลการปฏิบัติงานระหว่างรัฐมนตรีกับประธานกรรมการ ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์การมหาชน รวมทั้งการยับยั้งการกระทำขององค์การมหาชน
4. พิจารณากำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการ และให้ความเห็นชอบในการกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามที่คณะกรรมการขององค์การมหาชนกำหนด
5. รัฐมนตรีอาจขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างใน องค์การมหาชนเป็นการชั่วคราวได้ โดยจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนใด มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การมหาชน นโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับองค์การมหาชนนั้น เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้องค์การมหาชนชี้แจงแสดงความคิดเห็นทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำขององค์การมหาชนที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การมหาชน นโยบาบของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับองค์การมหาชนนั้น ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการได้

มาตรา 43 พ.ร.บ. องค์การมหาชน พ.ศ. 2542

ความสัมพันธ์ของรัฐมนตรี - รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ

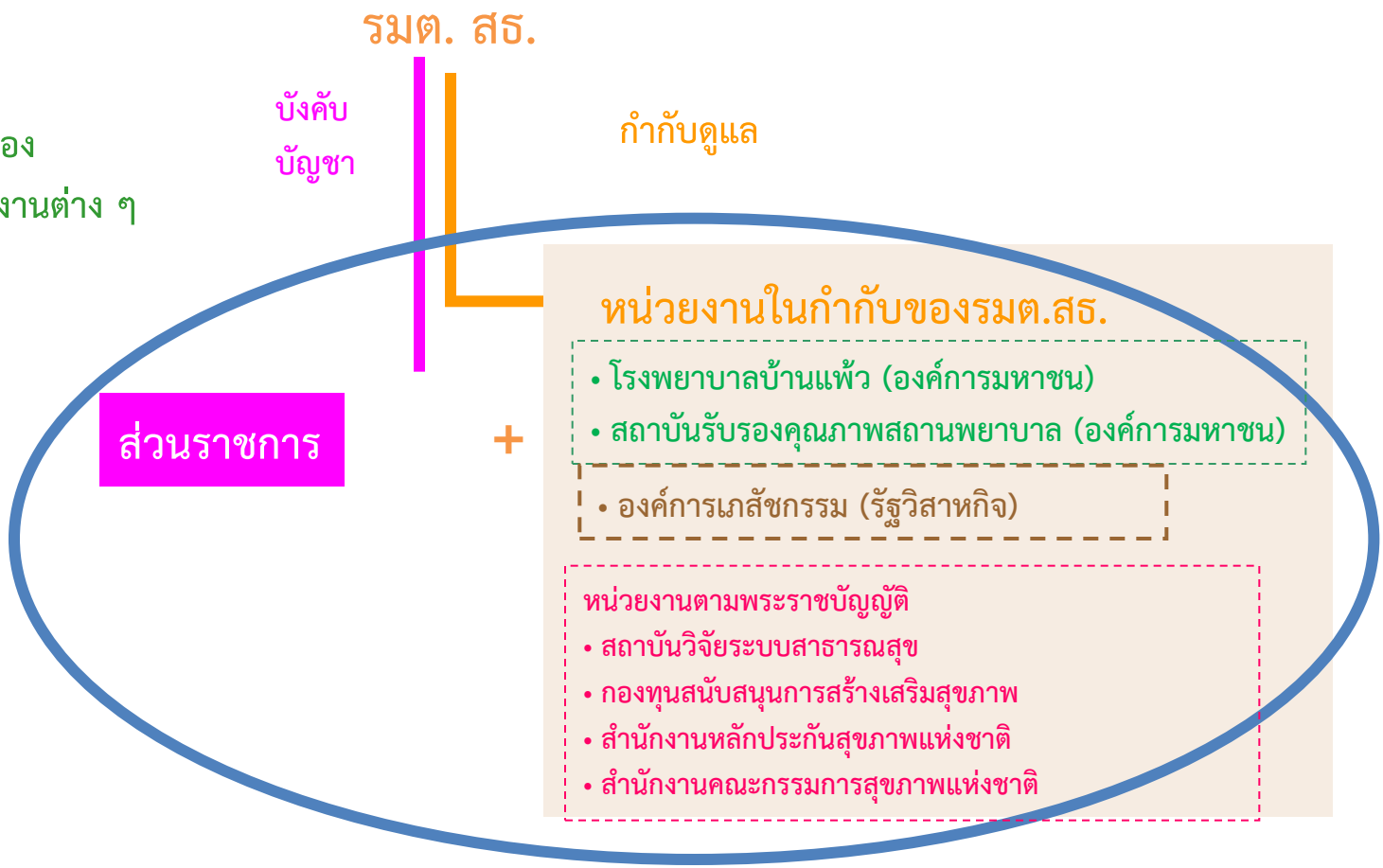
- “**กำกับดูแล**” หมายความว่า กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือหน่วยงานของรัฐ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสั่งให้รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือหน่วยงานของรัฐชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือหน่วยงานของรัฐที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ นโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการ

ที่มา: คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี.... เรื่องมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

หน่วยงานของรัฐในกระทรวง

ตัวอย่าง **กระทรวงสาธารณสุข**

แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ของ กระทรวง สธ. (และหน่วยงานต่าง ๆ ในกำกับของ รมต.สธ.)

ร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ....

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2555

- อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับความเห็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ให้เพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน แล้วดำเนินการต่อไปได้

- มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปดำเนินการด้วย

การแก้ไขพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

1. แก้ไขคำนิยาม “คณะกรรมการ” ตัดคณะกรรมการบริหารออก
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน รับผิดชอบในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางนโยบาย มาตรการ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี
3. กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชนประกอบด้วยกรรมการซึ่งไม่เป็นข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ
4. กำหนดห้ามมิให้กรรมการขององค์การมหาชนเป็นกรรมการในองค์การมหาชนในเวลาเดียวกันเกินกว่าสามแห่ง
5. การสรรหาประธานกรรมการและกรรมการขององค์การมหาชน ซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การสรรหาที่คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนพิจารณากำหนด
6. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การมหาชน ในการออกระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชน

ร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ....

7. กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
8. กำหนดให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้อำนวยการขององค์การมหาชนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งผู้อำนวยการขององค์การมหาชนว่างลง และหากมีเหตุผลจำเป็นให้ขยายได้ไม่เกินสามสิบวัน
9. กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการเมื่อมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์
10. กำหนดให้สามารถจ้างชาวต่างชาติเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนได้ตามลักษณะงาน
11. กำหนดให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
12. กำหนดระบบการประเมินผลขององค์การมหาชน
13. กำหนดให้องค์การมหาชนดำเนินกิจการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชน

โครงสร้างความสัมพันธ์ในการบริหารขององค์การมหาชน

อำนาจตามร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับใหม่

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน

- เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี : หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การยุบเลิก, หลักเกณฑ์การสรรหาและหลักเกณฑ์เบี้ยประชุมกรรมการหลักเกณฑ์เงินเดือนผู้อำนวยการองค์การมหาชน, แนวทางและหลักเกณฑ์มาตรฐานกลางอื่น ๆ
- กำหนดมาตรฐานและจัดให้มีระบบการประเมินผลองค์การมหาชน
- จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาระบบองค์การมหาชน

คณะรัฐมนตรี

- พิจารณาจัดตั้ง/ยุบเลิกองค์การมหาชน
- แต่งตั้งคณะกรรมการขององค์การมหาชน โดยการเสนอแนะของรัฐมนตรีผู้รักษาการ
- กำหนดหลักเกณฑ์ข้อบังคับและหลักการบริหารที่สำคัญ
- วินิจฉัยชี้ขาด กำหนดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการเพื่อการประสานงานระหว่าง ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐประเภทอื่น ๆ และองค์การมหาชน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

รัฐมนตรีผู้รักษาการ

- กำกับดูแล/กำหนดนโยบายทิศทางการดำเนินงาน
- เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี
- ยับยั้งการกระทำขององค์การมหาชนที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

แต่งตั้ง

คณะกรรมการ

- กำหนดนโยบายการบริหารงาน ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงิน
- ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป
- ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

แต่งตั้ง

ผู้อำนวยการ

บริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ขององค์การมหาชน ระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการ

สุนทรี สุภาสงวน

ผอ.กองติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ

รก. ผอ.กองกิจการองค์การมหาชนและหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น

สำนักงาน ก.พ.ร.

02 356 9940

www.opdc.go.th

Email soontree@opdc.go.th